

Boccian mestaruuskilpailut - Tapahtumakonseptin muodostaminen toimeksiantajalle

Anni Kettunen

<p>Tekijä tai tekijät Anni Kettunen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi 2012</p>
<p>Raportin nimi Boccian mestaruuskilpailut – Tapahtumakonseptin muodostaminen toimeksiantajalle</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 56 + 10</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Jyrki Vilhu</p>	
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda tapahtumakonsepti Suomen CP-liiton vuosittain järjestämille boccian mestaruuskilpailuille kohderyhmän kokemukset huomioiden. Kyseessä on soveltavan liikunnan sektorille sijoittuva toimeksiantona toteutettu opinnäytetyö.</p> <p>Opinnäytetyön viitekehys koostuu tapahtuman järjestämisen kannalta oleellisista asioista, kuten järjestelyprosessin vaiheista, esteettömyydestä sekä tapahtuman turvallisuudesta, liikuntavammaisuudesta, boccian lajikatsauksesta ja mestaruuskilpailuiden esittelystä. Lisäksi viitekehyksessä käsitellään tapahtumakonseptin luomisessa hyödynnettyjä työvälineitä, Onnistuneen tapahtuman mallia® sekä the Five W's:sää.</p> <p>Opinnäytetyön tutkimusongelmana on ”Tapahtumakonseptin luominen toimeksiantajan tapahtumaan kohderyhmän kokemukset huomioiden”. Tutkimus toteutettiin määrällistä tutkimusotetta hyödyntäen. Aineistonkeruutavaksi valikoitui kyselylomake. Tutkimus suoritettiin boccian mestaruuskilpailuissa Hämeenlinnassa 14.-15.10.2017.</p> <p>Tutkimustuloksien perusteella osallistujat pitävät tapahtumassa merkittävimpinä asioina esteettömyyden huomioimista sekä tapahtumapaikan, kentän ja tuomaroinnin toimivuutta. Lisäksi tuttuuden näkeminen koetaan tärkeäksi. Kehityskohteeksi tutkimuksen perusteella nousi esiin tuomareiden koulutus.</p> <p>Kohderyhmän kokemusten pohjalta luotu tapahtumakonsepti auttaa boccian mestaruuskilpailujen järjestämisessä ja helpottaa toimeksiantajaa vastaamaan entistä paremmin kohderyhmän toiveisiin ja tarpeisiin tapahtumassa.</p>	
<p>Asiasanat Boccia, tapahtumakonsepti, liikuntavammaisuus, esteettömyys</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Suomen CP-liitto ry	3
3	Tapahtuman järjestäminen	5
3.1	Tapahtuman kohderyhmä ja tavoite	5
3.2	Tapahtumapaikka, ajankohta ja kesto	6
3.3	Tapahtuman esteettömyys	7
3.4	Tapahtuman turvallisuus	10
3.5	Järjestelyprosessin vaiheet	11
3.5.1	Suunnitteluvaihe	13
3.5.2	Toteutusvaihe	14
3.5.3	Päätämism vaihe (jälkimarkkinointivaihe)	14
3.6	Tapahtuman viestintä	16
3.7	Onnistunut tapahtuma	16
3.8	Tapahtumakonseptointi	19
4	Liikuntavammaisuus	22
4.1	CP-vamma	22
4.2	Mmc- ja hydrokefaliavammat	24
4.3	Motorisen oppimisen vaikeus	25
4.4	Liikunnan mahdollisuudet	25
5	Boccian mestaruuskilpailut	27
5.1	Boccia lajina	27
5.2	Mestaruuskilpailut	29
5.3	Vapaaehtoistoiminta ja oppilaitosyhteistyö	30
6	Tutkimusasetelma	32
6.1	Tutkimusotteet	33
7	Tutkimustulokset	36
7.1	Valittu tutkimusote	36
7.2	Saadut tutkimustulokset	37
7.3	Tulosten analysointi	41
7.4	Johtopäätökset	45
8	Pohdinta	50
8.1	Tutkimuksen pätevyys ja luotettavuus	50
8.2	Ehdotuksia jatkotutkimuksiksi	52
	Lähteet	53
	Liitteet	57

1 Johdanto

Tapahtumilla on valtava rooli yhteiskunnassamme. Menestyvää tapahtumaa suunniteltaessa on tärkeää saada selkeys tapahtumaidealle sekä sen tavoitteille, sillä näistä aloitetaan tapahtumakonseptin luominen. Tapahtumakonseptin pohjalta jatkuvan tapahtuman järjestäminen helpottuu. (Bowdin, Allen, O'Toole, Harris & McDonnell 2011, 42; Booth 2010, 29; Vallo & Häyrinen 2014, 75.)

Tapahtumakonseptilla tarkoitetaan selkeää ohjeistusta, jonka avulla rakennetaan tapahtuma idean pohjalta. Konseptin määrittely on luova prosessi, joka noudattaa samoja perusaskeleita huolimatta siitä, mikä tapahtuman aihealue on. Konseptointia tehdessä tulee huomioida tapahtuman tavoite ja kohderyhmän odotukset. (Booth 2010, 20, 22.)

Tapahtumakonseptin muodostamisessa voidaan hyödyntää Goldblattin (2008, 248) viiden W:n apukysymyksiä, sillä näiden kysymyksien avulla on mahdollista arvioida tapahtumaidean toteuttamiskelpoisuutta sekä kestävyyttä. Myös Vallon & Häyrisen (2014, 109) luoma Onnistuneen tapahtuman – malli® voi toimia työkaluna tapahtumakonseptin suunnittelussa.

Opinnäytetyö sijoittuu vahvasti soveltavan liikunnan sektorille käsitellessään boccian mestaruuskilpailuja, sillä laji on yksi Suomen suosituimmista liikuntavammaisten henkilöiden harraste- ja kilpaurheilulajeista (Suomen Vammaisurheilu ja – liikunta VAU ry 2017).

Opinnäytetyön tutkimusongelmaksi muotoutui ”Tapahtumakonseptin luominen toimeksiantajan tapahtumaan kohderyhmän kokemukset huomioiden”. Näin ollen tutkimuksessa selvitettiin kohderyhmän kokemuksia kyseisestä tapahtumasta ja saatujen tuloksien perusteella rakennettiin tapahtumakonsepti. Tutkimusasetelma sekä tutkimuskysymykset suunniteltiin ja muodostettiin yhdessä toimeksiantajan kanssa.

Tapahtumakonseptia boccian mestaruuskilpailuille luotaessa on oleellista ymmärtää tapahtuman järjestämisen vaiheet, onnistuneen tapahtuman vaatimukset sekä tapahtumakonsepti käsitteenä. Lisäksi on tiedettävä riittävästi liikuntavammaisuudesta ja sen moninaisista ulottuvuuksista esteettömyyttä unohtamatta. Näiden asioiden lisäksi on tärkeää hahmottaa mistä konseptoitavassa tapahtumassa, boccian mestaruuskilpailuissa, on kyse sekä minkälainen laji boccia itsessään on. Näistä aiheista koostuu opinnäytetyön viitekehys eli teoriapohja.

Opinnäytetyö on toteutettu yhdessä Suomen CP-liitto ry:n kanssa. Suomen CP-liitto ry on valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Liiton kohderyhmänä ovat cp-, mmc- ja

hydrokefaliavammaiset lapset, nuoret ja aikuiset sekä heidän läheisensä. Kohderyhmään kuuluvat myös muut lapsuudestaan asti neurologisista syistä liikuntavammaiset henkilöt sekä motorisen oppimisen vaikeuden omaavat henkilöt ja heidän läheisensä. (Suomen CP-liitto 2017.)

Kohderyhmän kokemusten pohjalta luotu tapahtumakonsepti auttaa boccian mestaruuskilpailujen järjestämisessä ja helpottaa toimeksiantajaa vastaamaan entistä paremmin kohderyhmän toiveisiin ja tarpeisiin tapahtumassa.

2 Suomen CP-liitto ry

Suomen CP-liitto ry on valtakunnallinen vammais- ja erityisliikuntajärjestö. Liiton kohderyhmänä ovat cp-, mmc- ja hydrokefaliavammaiset lapset, nuoret ja aikuiset sekä heidän läheisensä. Kohderyhmään kuuluvat myös muut lapsuudestaan asti neurologisista syistä liikuntavammaiset henkilöt sekä motorisen oppimisen vaikeuden omaavat henkilöt ja heidän läheisensä. (Suomen CP-liitto 2017.)

Suomen CP-liitto perustettiin vuonna 1965. CP-liiton jäseninä on 20 cp-yhdistystä ympäri Suomea. Kaikki jäsenyhdistykset ovat itsenäisiä ja rekisteröity aatteellisiksi yhdistyksiksi. Jäsenyhdistyksien tavoitteena on tukea ja toimia lähellä jäseniään. Yhdistykset ovat sijoitettuna kartalle kuviossa 1. (Suomen CP-liitto 2017.)

CP-liiton tavoitteena on vammaisten tasa-arvon toteutuminen ja täysi osallistuminen yhteiskuntaan. Toiminnalla kehitetään yhdenvertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Suomen CP-liitto ry:n toiminta perustuu viidelle arvolle, jotka ohjaavat liiton toimintaa. Nämä arvot ovat asiakaslähtöisyys, yhdenvertaisuus, monialainen asiantuntijuus, yhteenkuuluvuus sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus. (Suomen CP-liitto 2017.)

Suomen CP-liiton toiminta koostuu muun muassa aluetyöstä, nuoriso-, aikuis-, ja liikunta-toiminnasta, hydrokefalia- ja mmc-toiminnasta, palveluasumisesta, päivätoiminnasta, puhevammaisten palveluista, sopeutumisvalmennuksista, avustajapalveluista, lomittajatoiminnasta, tuetuista lomista, ohjauksesta ja neuvonnasta, oikeuksien valvonnasta, vapaaehtoistyöstä, vertaistuellisista palveluista sekä erilaisista tutkimuksista ja hankkeista. (Suomen CP-liitto 2017.)

Opinnäytetyön kannalta CP-liiton toiminnan tärkein osa on liikuntatoiminta. Liikuntatoiminnan tavoite on edistää jäsenten liikunta-aktiivisuutta. Liikunnan merkitys psyykkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämässä on erittäin tärkeä. Liikuntatoiminta painottuu terveysliikuntaan, mutta myös kilpa- ja huippu-urheilua tuetaan liiton toimesta. Toiminnassa huomioidaan vammaisuuden eri asteet sekä ikäryhmät lapsista iäkkäisiin. Toiminnan tavoitteena on, että liiton kohderyhmällä on mahdollisuus liikuntatoiminnan osallistumiseen sekä harrastusmahdollisuuksiin yhdenvertaisesti eri puolilla Suomea. (Suomen CP-liitto 2017.)

Suomen CP-liitto osallistuu valtakunnallisten liikuntatapahtumien järjestämiseen sekä tukee ja kannustaa cp-yhdistyksiä säännöllisen liikuntatoiminnan järjestämiseen. Liikuntatoiminnalle on luotu pelisäännöt, joita toiminnassa noudatetaan. Pelisäännöt ovat kaikille toimijoille, liikunnan harrastajille, läheisille, vapaaehtoisille ja työntekijöille yhteisiä. (Suomen CP-liitto 2017.)

Kuvio 1. Suomen CP-liiton jäsenyhdistykset (Suomen CP-liitto 2017)

3 Tapahtuman järjestäminen

3.1 Tapahtuman kohderyhmä ja tavoite

Tapahtumalla on aina tavoite. Mitä konkreettisempi tavoite on, sitä helpompi mitattavissa olevan tavoitteen saavuttamista on arvioida tapahtuman jälkeen sekä nähdä saavutettu tulos. Tavoitteet ja mittarit kannattaa pitää linjassa toisiinsa, jotta osataan mitata oikeita asioita. Etukäteen tulisi siis pohtia, mitä tapahtumalla halutaan viestiä ja saavuttaa. Suunnitteluvaiheessa tulisi pystyä kuvaamaan myös tapahtuman jälkeistä tavoitetilaa, tapahtuman aikaansaamaa muutosta. Huolellisella suunnittelulla tavoitteiden arvioiminen, eli ovatko tavoitteet realistisia ja selkeästi määriteltyjä, helpottuu. Huolellisesti mietityt tavoitteet saavutetaan todennäköisemmin. (Iiskola-Kesonen 2004, 9; Vallo & Häyrinen 2014, 111 -115.)

Tavoitteita määriteltessä tulisi miettiä miksi ja kenelle tapahtumaa tehdään. Lisäksi pohditaan miten tapahtuman vastuut, velvollisuudet ja oikeudet jakautuvat, huomioidaan talousasiat ja pohditaan mahdollista jatkumoa. Tavoite voi myös muuttua alkuperäisestä tai lakata kokonaan olemasta. Perinteeksi muodostuneissa tapahtumissa olisi siis aina hyvä miettiä, mikä tavoite nykyään on ja onko se muuttunut matkan varrella. (Iiskola-Kesonen 2004, 9; Vallo & Häyrinen 2014, 114.)

Apuna tavoitteiden muodostamisessa voidaan käyttää esimerkiksi SMART – mallia. Malli muodostuu osista S eli selkeästi määritelty (specific), M eli mitattavissa (measurable), A eli aikaan sidottu (time specific), R eli realistinen (realistic) ja T eli toteutettavissa (agreeable). (Bowdin ym. 2011, 205.)

Samaan aikaan tavoitetta muodostettaessa tulisi miettiä, mitä tapahtumalla ja tapahtumassa halutaan viestiä. Järjestetyillä tapahtumilla organisaatio kertoo kohderyhmälleen organisaatiosta ja sen arvoista. Tapahtumalla tulisi olla sekä tärkein pääviesti, että sitä tukevia sivuviestejä. Tapahtuman viesti näkyy muun muassa tapahtumapaikassa, teemassa, ohjelmassa, tarjoilussa, ajankohdassa ja isäntien käyttäytymisessä. (Vallo & Häyrinen 2014, 116.)

Tapahtuman kohderyhmää pohdittaessa vastataan kysymykseen ”Kenelle tapahtuma järjestetään?”. Kohderyhmä voi koostua suuresta yleisöstä, rajatusta kutsuvierasjoukosta tai avoimesta kutsuvierasjoukosta. Jotta tapahtumalla pystytään puhuttelemaan kohderyhmää, täytyy kohderyhmä tuntea riittävän hyvin. (Vallo & Häyrinen 2014, 121-122.)

Ilmoittautumistapoja tapahtumaan on olemassa useita. Näitä ovat muun muassa ilmoittautumiset puhelimitse, sähköpostitse, tekstiviestillä tai kirjeitse. Yleinen käytäntö nykyään on ilmoittautuminen organisaation nettisivujen tai erillisen tapahtumanhallintapalvelun välityksellä. Ilmoittautumistapoja voi olla myös useampi, jolloin ilmoittautuja voi valita itselleen helpoimman tavan. Ilmoittautumisen jälkeen tapahtumanjärjestäjän tulee ohjeistaa osallistujat kunnolla, jotta heillä on tietoa tilaisuudesta. (Vallo & Häyrinen 2014, 135-136.)

3.2 Tapahtumapaikka, ajankohta ja kesto

Tapahtumapaikkaa valittaessa pitää kohderyhmä ja tilaisuuden luonne ottaa huomioon. Tapahtumapaikka tulisikin tarkistaa hyvissä ajoin ja soveltuvuutta tapahtumapaikaksi arvioida kriittiseksi. Paikan arvioinnissa voidaan Vallon ja Häyrisen (2014, 132) mukaan kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- tilan sopiminen järjestävän organisaation imagoon
- kulkuyhteydet ja paikoitusmahdollisuudet (huomioi liikenneruuhkat)
- liikuntarajoitteisten osallistuminen
- tilan koko ja sopivuus tapahtuman luonteeseen ja osallistujamäärään nähden
- äänentoisto sekä muu tekniikka ja sen yhteensopivuus
- saniteettitilat
- ulkopuolinen melu tai häly tapahtuman aikana
- somistusmahdollisuudet

Valinnassa tulee myös huomioida paikkakunta. Paikkakunta voi esimerkiksi lisätä kuljetuskustannuksia ja vaikuttaa osallistumisaktiivisuuteen. (Vallo & Häyrinen 2014, 142.) Tapahtuman avulla on mahdollista elävöittää paikkakuntaa ja aktivoida jäsenistöä (Iiskola-Kesonen 2004, 9).

Tapahtumapaikka vaikuttaa suuresti saavutettavuuteen eli siihen, kuinka helppo tapahtumaan on tulla. Saavutettavuuteen vaikuttavat tapahtumapaikan lisäksi järjestämisajankohta, kellonaika sekä olosuhteet, kuten liikenneyhteydet ja parkkipaikkojen riittävyys. Saavutettavuus näkyy myös tapahtuman aikana. Osallistujan toimintaa voidaan helpottaa esimerkiksi opasteilla, kuulutuksilla sekä tapahtuman aikataululla. Yleisön ja osallistujien sijoitteluun ja esimerkiksi istumapaikkojen saavutettavuuteen tulee kiinnittää huomiota suunnittelussa. Opastekylttien tulee olla selkeitä ja niitä tulee olla riittävästi. Jos tapahtumapaikka on osallistujille tuntematon, on jo kutsuun hyvä laittaa ajo-opasteet. (Iiskola-Kesonen 2004, 20; Vallo & Häyrinen 2014, 178, 183; Paasonen 2013, 71.)

Tapahtuman tunnelmaa voidaan lisätä esimerkiksi pääoville sijoitetuilla ulkotulilla, kukkaasetelmilla, virallisilla lipuilla sekä ilmapalloilla. Toiminta ilmoittautumispisteessä tai vastaanottopisteessä täytyy olla sujuvaa, joustavaa ja palvelun oltava huomaavaista. Pisteeillä täytyy olla hymyilevää ja positiivista henkilökuntaa, riittävä tuntemus tapahtumasta, osallistujalistat, tarvittavaa materiaalia ja niin edelleen. (Vallo & Häyrinen 2014, 178-179.)

Ajoittain tapahtumaan kannattaa järjestää yhteiskuljetus, etenkin jos tapahtuma on paikassa, jonne julkiset yhteydet ovat heikot. Lisäksi joissakin tapauksissa yöpyminen on tarpeellista. Jos yöpyminen järjestetään, tulisi kohderyhmä huomioida ja miettiä heidän tarpeitaan majoitustyyppiä päätettäessä. (Vallo & Häyrinen 2014, 183.)

Tapahtuman ajankohtaan ja keston tulisi kiinnittää huomiota, sillä niiden vaikutus osallistujamäärään voi olla oleellinen tapahtuman onnistumisen kannalta. Tapahtuman kestossa tulisi miettiä kuinka paljon aikaa kuluu siihen, että tapahtuma saadaan toteutettua tyylikkäästi aloitukset ja päätökset mukaan lukien. Tärkeää on myös huomioida, mikä aika vuodesta on kohderyhmälle sopivin ja kuinka kauan tapahtuman tulee kestää onnistuakseen. (Bowdin ym. 2011, 246; Vallo & Häyrinen 2014, 149.)

Mikäli tapahtuma on iso, kannattaa ajankohtaa pohtiessa varmistaa, ettei samaan aikaan järjestetä kilpailevia tapahtumia. Myös oman organisaation aikataulu kannattaa huomioida, jotta henkilökunta pystyy panostamaan tilaisuuteen. Näin ollen tapahtumaa ei ole järkevää sijoittaa kiireisimpään ajankohtaan tai loma-ajalle. Tapahtuman sitominen tiettyyn ajankohtaan on toisinaan hyvä asia, sillä tällöin sidosryhmät tietävät, että tiettyyn vuodenaikaan on aina kyseisen organisaation tapahtuma. (Vallo & Häyrinen 2014, 75, 147-149.)

Tapahtuman aikataulu tulisi kellottaa etukäteen. Esimerkiksi puheet, ohjelma sekä tauot tulisi mitoittaa osallistujamäärän mukaan. Hyvänä sääntönä pidetään, että ohjelma kestää puolestatoista tunnista kahteen ja sitten on tauko. Aikatauluun vaikuttaa vahvasti tapahtuman luonne, jos esimerkiksi tavoitteena on seurustella tapahtuman aikana, tulee siihen varata aikaa. (Vallo & Häyrinen 2014, 170.)

3.3 Tapahtuman esteettömyys

Tasa-arvo ja syrjinnän kieltäminen ovat keskeisiä osia useissa ihmisoikeusasiakirjoissa (Kempainen 2008, 13). Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (CRPF, Vammaisyleissopimus) on 2000-luvun ensimmäinen kattava ihmisoikeussopimus. Ihmisoikeusperusteisessa lähestymistavassa korostetaan täyttä osallistumista, osallisuutta ja tasa-arvoa. (Suomen YK-liitto 2015.)

Sopimuksen tulkintaa ohjaavina yleisinä periaatteina vaikuttavat osallistuminen ja osallisuus, kuten esteettömyys ja saavutettavuus laaja-alaisesti ymmärrettyinä. Yleissopimuksen 9. artikla käsittelee esteettömyyttä, jonka lisäksi esteettömyyden edistäminen ja esteiden poistaminen mainitaan useissa artikloissa toimenpiteenä. (Suomen YK-liitto 2015.)

Esteettömillä sisäliikuntatiloilla on tärkeä rooli urheilu- ja kulttuurielämyksien mahdollistajina vammaisille henkilöille. Liikunnan positiivinen vaikutus terveyteen sekä toimintakykyyn ja sitä kautta elämänlaatuun on tiedossa. Lisäksi liikunta ehkäisee eristäytymistä sekä syrjäytymistä. Nämä hyödyt ovat osoitettuja, mutta niitä pääsee harjoittamaan vain, jos liikuntatilat soveltuvat kaikille. (Kilpelä 2013, 7.)

Suomessa pysyvästi liikkumis- ja toimimisesteisiä henkilöitä on noin puoli miljoonaa. Yli miljoonalla suomalaisella on pitkäaikaissairauksia. Esteetön ympäristö hyödyttää kaikkia, mutta osalle käyttäjistä se on ehdoton edellytys toiminnalle. Ympäristön, palveluiden ja tuotteiden esteettömyys ja käytettävyys kuuluvat osallisuutta ja osallistumista arvostavaan yhteiskuntaan. Mahdollisuudet yhteiskuntaan osallistumiseen tulisivat olla kaikille yhtäläiset. Esteettömyyden ja saavutettavuuden huomioiminen on eduksi meille kaikille, sillä näiden asioiden huomioiminen tarkoittaa toimivien perusratkaisuiden hyödyntämistä. (Hätinen 2013, 3; Kempainen 2008, 5, 13; Kilpelä 2013, 7.)

Esteettömän ympäristön myötä vamma haittaa yksilöiden toimintaa vähemmän. Vammalla tarkoitetaan henkilön ominaisuutta, esimerkiksi heikentynyttä liikkumis- tai näkökykyä. Vamma ei aina merkitse toimintakyvyn rajoittumista sellaisenaan ja näin ollen esteettömän ympäristön avulla yksilön toiminta on helpompaa. (Kilpelä 2013, 7.)

Esteettömyydellä on merkitystä myös liikkumisesteisten työllistymisen sekä vammaisurheilun kannalta. Liikkumisesteisen liikunta-alan ammattilaisen, kuten valmentajan tai ohjaajan, on mahdollista työllistyä liikuntatilan ollessa esteetön. Vammaisen urheilijan taas on helpompaa saavuttaa uratavoitteet, jos harjoittelu onnistuu lajiin soveltuvilla liikuntapaikoilla yhdessä toisten huippu-urheilijoiden kanssa. (Kilpelä 2013, 7.)

Rakennetun ympäristön esteettömyys koostuu useasta osa-alueesta. Liikkumisympäristön esteettömyydellä tarkoitetaan esimerkiksi toimivaa mitoitusta ja tasoerojen ratkaisemista niin, että ne sopivat myös apuvälineillä liikkuville. Näkemisympäristön esteettömyydellä tarkoitetaan esimerkiksi valaistusta, joka on hyvä, tasainen ja häikäisemätön. Tämän lisäksi huomioidaan tummuuskontrastit, tasoerojen kontrastimerkinnot sekä opasteet. Kuulemisympäristön esteettömyydellä tarkoitetaan hyvää akustiikkaa tiloissa, toimivaa äänen-toistoa sekä kuuntelun apuvälineitä. (Kilpelä 2013, 11.)

Valaistustasoeroja tulisi pyrkiä tasaamaan, esimerkiksi keinovalojen avulla. Tummuuserojen avulla tilan havaittavuus ja hahmotettavuus paranevat. Toimintatiloissa tulee olla toimiva silmukka ja välineen tunnuksen (Suomessa T-merkki) on oltava esillä. Myös mikrofonin käyttö on suotavaa. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry 2017; Rakennustietosäätiö RTS 2007, 11; Rasa & Hietala 2010, 39.)

Esteetöntä ja saavutettavaa liikuntatapahtumaa suunniteltaessa tulisi huomioida opasteiden selkeys, helppolukuisuus ja riittävyys. Lisäksi kulkuväylien tasaisuuteen, kovapintaisuuteen, luistamattomuuteen ja riittävään leveyteen tulisi kiinnittää huomiota. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry 2017.) Kulkuväylän pinta, joka on kova, tasainen ja luistamaton on turvallinen jokaiselle. Useilla liikkuemisesteisillä henkilöillä on käytössään erilaisia apuvälineitä, kuten pyörätuoli, keppi, sauva tai kävelytuki. (Kilpelä 2013, 8.)

Pysäköintipaikkojen tulisi olla lähellä tapahtumapaikkaa. Esteetön pysäköintipaikka täytyy olla selkeästi merkitty ja vähintään 3600 mm leveä. Lisäksi saattoliikenteen täytyy pystyä pysähtymään sisäänkäynnin läheisyydessä. Pitkien matkojen kulkeminen talvella ja saateella on raskasta apuvälineiden käyttäjille. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry 2017; Rakennustietosäätiö RTS 2007, 11.)

Sisäänkäynnin on oltava katettu, hyvin valaistu ja helposti havaittava. Ovien avaamisen tapahtumassa on oltava helppoa. Jos tapahtuma on maksullinen, tulee avustajien ja oppaiden päästä sisään maksutta. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry 2017.)

Tapahtumapaikalle on päästävä ilman tasoeroja luiskan ja/tai hissien avulla ja esteetön reitti on opastettu. Portaiden tulee olla helppokulkuiset ja askelrytmiin sopivat, käsijohteiden ollessa molemmilla puolilla. Tapahtumapaikalta on löydettävä esteetön wc, isoissa tapahtumissa useampi. Wc-tilojen tulisi olla helposti saavutettavissa ja ovien auettava ulospäin. Myös tapahtuman oheistilojen on oltava esteettömiä. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry 2017; Rakennustietosäätiö RTS 2007, 22, 39.)

Avustajat ja opaskoirat tulee huomioida tapahtuman järjestelyissä esimerkiksi merkityillä paikoilla. Tapahtumajärjestäjien tulee olla valmiita avustamaan tai vaihtoehtoisesti paikalla tulee olla yleisavustajia. Heidän tulee erottua selkeästi osallistujista esimerkiksi vaatetukseen avulla. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja – liikunta VAA ry 2017.)

Esteettömyyden tarkastelua varten on olemassa esteettömyyskartoitus –työkaluja. Kartoituksen avulla tarkastellaan rakennetun ympäristön toimivuutta huomioimalla esteettömyyden eri osa-alueet. Tarkastelussa voidaan hyödyntää myös asiantuntija-arviota sekä käyttäjäarviota. Käyttäjearviossa eri tavoin liikkumis- ja toimimisesteiset henkilöt arvioivat tilojen toimivuutta oman toimintakykynsä kautta. (Kilpelä 2013, 13-14.)

3.4 Tapahtuman turvallisuus

Tilaisuuden järjestäjä on lakisääteisesti (kokoontumislaki 17 §) vastuussa tapahtuman turvallisuudesta. Turvallisuustoimenpiteiden suunnittelu kannattaa aloittaa heti kun tapahtuman perustiedot, eli tapahtumapaikka, tapahtuma-aika ja tapahtuman luonne ovat tiedossa. Nämä toimivat riskien arvioinnin pohjana. Riskianalyysiä luotaessa on tärkeää löytää mikä on yleisötilaisuudessa keskeistä ja mitkä riskit ovat suurimmat sekä tärkeimmät torjua. Näin riskit priorisoidaan. (Kokoontumislaki 22.4.1999/530; Paasonen 2013, 27-29; Vallo & Häyrinen 2014, 184.)

Suomessa yleisötilaisuuksien järjestämistä ja turvallisuutta ohjaamaan on luotu useita lakeja. Kokoontumislain (530/1999) 2 §:ssä yleisötilaisuus määritellään yleisölle avoimeksi huvitilaisuudeksi, kilpailuksi, näytökseksi tai muuksi niihin rinnastettavaksi tilaisuudeksi. Kokoontumislain 3 §:n mukaan tilaisuus on järjestettävä rauhanomaisesti sekä ketään vaarantamatta ja oikeuksia loukkaamatta. Lain mukaan on myös huolehdittava siitä, ettei kokoontumisesta aiheudu huomattavaa haittaa ympäristölle. (Kokoontumislaki 22.4.1999/530; Paasonen 2013, 7.)

Yleisötilaisuutta järjestettäessä on huomioitava tapahtuman turvallisuus ja erilaiset luvat. Esimerkiksi kokoontumislain 13 §:n mukaan tapahtumapaikat omistajalta tai haltijalta on saatava suostumus paikan käyttämiseen. Kokoontumislain 14 §:n mukaan yleisötilaisuuden järjestämisestä on tehtävä kirjallinen ilmoitus poliisille vähintään viisi vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista. Poliisi tekee dokumenttien pohjalta yleisötilaisuuspäätöksen, jossa järjestäjälle voidaan antaa määräyksiä esimerkiksi järjestyksenvallonnasta, liikennejärjestelyistä tai ensiavusta. Poliisilta saatava yleisötilaisuuspäätös on maksullinen. Tiettyissä tapauksissa ilmoitusta ei tarvitse tehdä, esimerkiksi jos osanottajien määrä on vä-

häinen tai järjestämispaikan takia ei tarvita erityisiä liikennejärjestelyjä tai muita turvallisuustoimenpiteitä. (Kokoontumislaki 22.4.1999/530; Paasonen 2013, 26-27.)

Turvallisuus tulisi dokumentoida, jotta suunniteltujen toimintamalleja voidaan hyödyntää riskitilanteissa. Dokumentit voivat muodostaa turvallisuussuunnitelman, jossa kaikki tilaisuuteen liittyvät turvallisuusdokumentit, kuten riskianalyysit, pelastussuunnitelma ja turvallisuusohjeet ovat. (Paasonen 2013, 30.)

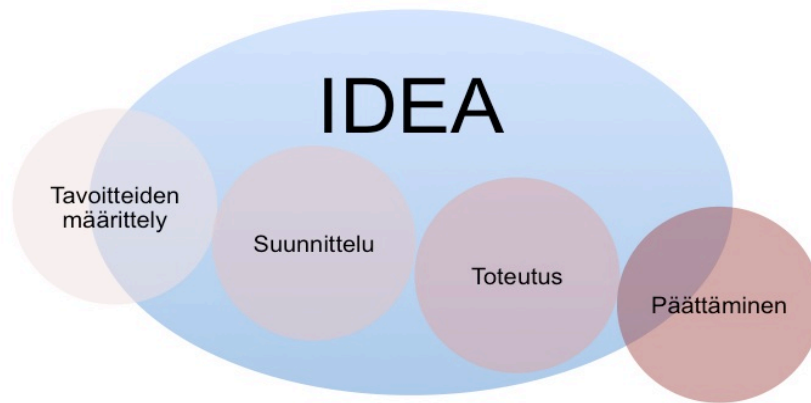
Pelastuslain 16 § (Pelastuslaki 379/2011) velvoittaa pelastussuunnitelman laatimista, jos tilaisuuteen osallistuu suuri määrä ihmisiä tai muusta syystä tapahtumaan liittyy henkilö- ja paloturvallisuusriskejä. Pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista alueen pelastusviranomaisille. Yleisötilaisuus on mahdollista järjestää myös tilassa, jolle on jo olemassa pelastussuunnitelma. Tällöin voidaan vaatia vain erillinen liite, jos samankaltaista tapahtumaa ei ole järjestetty ennen kyseisissä tiloissa. (Pelastuslaki 29.4.2011/379; Paasonen 2013, 30-31, 33.) Pelastussuunnitelmassa tulisi huomioida liikkumis- ja toimimisesteiset henkilöt. (Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE & Suomen vammaisurheilu ja -liikunta VAA ry 2017.)

Järjestäjän vastuulla on myös tarvittavasta ensiavusta huolehtiminen. Pienissä ja vähärisissä tapahtumissa ei tarvita niin sanottua ensiapuryhmää. Välineet ensihoidon järjestämiseen tulee löytyä paikalta. (Paasonen 2013, 82.)

Isohkoissa yleisötapahtumissa tulisi myös toiminnasta riippuen huomioida alkoholilaki, arpajaislaki, ympäristönsuojelulaki, jätelaki, maankäyttö- ja rakennuslaki, elintarvikelaki sekä tieliikennelaki. Pienissä tapahtumissa, joissa toiminta on vähäistä, esimerkiksi yksityishenkilöt sekä harraste- ja urheiluseurat ovat vapautettuja elintarvikevalvonnalle tehtävästä ilmoituksesta. Myös pienarpajaisien toimeenpano on mahdollista ilman lupaa, jolloin tuotto on käytettävä yleishyödylliseen tarkoitukseen. Pienarpajaisia varten on kuitenkin olemassa tiettyjä säädöksiä esimerkiksi voittoja koskien. (Paasonen 2013, 40-41, Suomen poliisi 2017.)

3.5 Järjestelyprosessin vaiheet

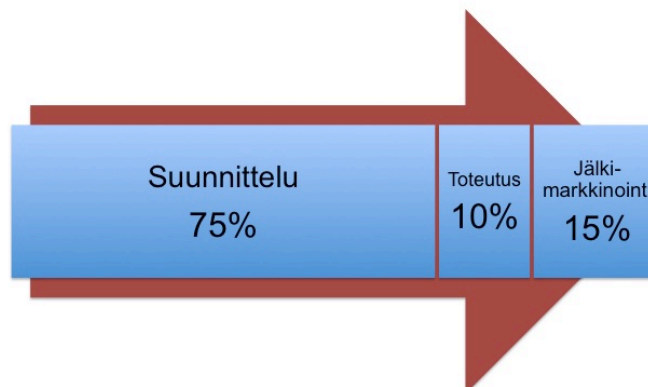
Tapahtumaprojekti muodostuu erilaisista vaiheista. Hyvän idean jälkeen toimintaa seuraavat tavoitteiden määrittely, suunnittelu, toteutus ja päättäminen (kuvio 2). Nämä vaiheet vaativat erilaisia toimenpiteitä ja muodostavat tapahtumaprojektin elinkaaren. Tapahtuman viestintä on erilaista tapahtuman eri vaiheissa. (Iiskola-Kesonen 2004, 8, 67.)

Kuvio 2. Tapahtuman elinkaari (Iiskola-Kesonen 2004, 8)

Vallon & Häyrisen (2014, 161) mukaan tapahtuman vaiheisiin kuluu aikaa vähintään pari kuukautta. Kahta kuukautta lyhyemmässä ajassa joudutaan tinkimään toteutuksesta ja laadusta, esimerkkinä tilan tai esiintyjien löytäminen. (Vallo & Häyrisen 2014, 161.)

Tapahtuman suunnitteluvaihe kattaa 75% tapahtuman elinkaaresta. Tiivistettynä tähän vaiheeseen sisältyy Vallon & Häyrisen (2014, 161) mukaan projektin käynnistys, resursointi, ideointi, vaihtoehtojen tarkistus, päätökset ja varmistaminen sekä käytännön organisointi. Tapahtuman toteutus vie aikaa 10% tapahtumaprosessista sisältäen rakennusvaiheen, itse tapahtuman sekä purkuvaiheen. Viimeiselle vaiheelle, jälkimarkkinoinnille, jää 15% (kuvio 3). Vaiheeseen sisältyy kiittäminen, materiaalien toimitus, palautteen kerääminen sekä työstäminen, yhteydenottopyyntöjen läpikäynti sekä yhteenveto. (Vallo & Häyrisen 2014, 161.)

Kuvio 3. Tapahtumaprosessin kulku (Vallo&Häyrisen 2014, 161)

3.5.1 Suunnitteluvaihe

Hyvää tapahtumaideaa ei tulisi käynnistää liian nopeasti eli suunnitteluun tulisi käyttää riittävästi aikaa. Hyvin suunniteltu tapahtuma onnistuu todennäköisemmin kuin huonosti suunniteltu. Hyvä idea täytyy jalostaa konkreettisiksi tavoitteiksi ja huolellisella suunnittelulla löydetään parhaat mahdolliset keinot päästä tavoitteisiin. Selkeät tavoitteet auttavat myös tapahtuman markkinoinnissa. (Iiskola-Kesonen 2004, 9-10; Paasonen 2013, 25.)

Hyvässä suunnittelussa pohditaan sekä lyhyen, että pitkän tähtäimen näkymiä, huomioiden muuttuvat olosuhteet (Iiskola-Kesonen 2004, 9-10). Suunnitteluvaihe on eniten aikaa vievä vaihe. Ennen tapahtuman toteutusta tapahtuman kulku pitää pystyä käymään läpi, kuten tapahtuman haluaisi todellisuudessa menevän. (Vallo & Häyrinen 2014, 162.)

Hyvä suunnittelu tehostaa toimintaa, sillä selkeän suunnitelman avulla resursseja pystytään käyttämään paremmin ja johtaminen on helpompaa. Suunnittelulla on myös suuri positiivinen vaikutus ajankäyttöön. (Iiskola-Kesonen 2004, 9; Vallo & Häyrinen 2014, 162.) Suunnitteluun suositellaan otettavaksi mukaan kaikki, joiden panoksella tapahtumassa on merkitystä jo mahdollisimman aikaisin. Myös kohderyhmää voi käyttää ideoinnissa. (Vallo & Häyrinen 2014, 163.)

Tapahtuman budjettia suunniteltaessa tulisi miettiä, onko tapahtumalla pelkkiä kuluja vai saadaanko myös tuottoja. Edullisimmillaan tapahtuma onnistuu, kun järjestelyissä voidaan hyödyntää organisaation omaa henkilökuntaa. (Vallo & Häyrinen 2014, 150.)

Suunnitteluvaiheessa kannattaa myös pohtia tapahtuman riskejä ja uhkia (Iiskola-Kesonen 2004, 9).

Suunnittelussa voi käyttää apuna tapahtuman projektisuunnitelmaa. Projektisuunnitelmassa esitetään muun muassa karkea toteutusaikataulu, toteutusstrategia ja –organisaatio sekä projektin budjetti ja olemassa olevat resurssit. Suunnitelmassa näkyy vahvasti myös tavoitteet, niiden arviointitavat sekä toimenpiteet, joiden avulla tavoitteisiin päästään. (Iiskola-Kesonen 2004, 10.)

Vaiheen viestintä on informoivaa, myyvää ja kiinnostusta herättävää. Ennen tapahtumaa tulisi suunnitella viestinnän kokonaisuus ja tavoitteet, valita viestinnän kohderyhmät, valita viestintäkanavat, jakaa työt ja vastualueet, tehdä aikataulut, suunnitella graafinen ilme sekä suunnitella median työskentely tapahtumassa. (Iiskola-Kesonen 2004, 67.)

3.5.2 Toteutusvaihe

Vallon & Häyrisen (2014, 168) mukaan tapahtuman toteutusvaihe voidaan jakaa kolmeen osaan: rakennusvaiheeseen, itse tapahtumaan sekä purkuvaiheeseen. Tapahtuman toteutusvaihe siis on se hetki, jossa suunnitelma toteutetaan. Tapahtumalla olisi hyvä olla vahva aloitus ja selkeä lopetus. (Vallo & Häyrisen 2014, 168, 170.)

Kun tapahtuma alkaa, kaiken täytyy olla valmista. Tapahtuman aikana syntyy monenlaisia tilanteita ja pieniä ongelmia, jotka pitää selvittää. Hyvän koulutuksen, perehdytyksen, viihtyisän ilmapiirin ja tunnelman avulla työntekijät pystyvät ratkaisemaan suurimman osan ongelmista itse. (Iiskola-Kesonen 2004, 11.)

Tapahtuman aikana projektipäälliköllä ei saa olla kiinteää tehtävää, sillä hänen täytyy pystyä tarkkailemaan tapahtuman onnistumista sekä kannustamaan työntekijöitä. Häntä tarvitaan myös ongelmatilanteiden ratkomiseen. Mahdolliset ongelmat eivät saa näkyä osallistujille tai yleisölle. Esimerkiksi tarvittava tekniikka tulisi tarkistaa etukäteen ja varmistaa sen toimivuus. (Iiskola-Kesonen 2004, 11; Vallo & Häyrisen 2014, 176.)

Tapahtuman aikana viestinnän tulisi olla nopeaa. Uutinen tai esimerkiksi urheilutapahtuman tulokset tulisi saada eteenpäin mahdollisimman nopeasti. Tiedotusvälineiden edustajien työnteko pitää olla mahdollisimman vaivatonta. Valokuvaaminen tapahtumassa on tärkeässä roolissa. (Iiskola-Kesonen 2004, 67-68.)

Suunnittelun ja varsinaisen toteutuksen lisäksi tapahtuman päätökseen tulisi kiinnittää huomiota. Purkaminen, siivoaminen ja lopputyöt tulisi suunnitella hyvin ja varmistaa, että niistä suoriutumiseen riittää voimia. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.)

3.5.3 Päätämism vaihe (jälkimarkkinointivaihe)

Päätämism vaihe eli jälkimarkkinointivaihe alkaa heti tapahtuman jälkeen. Osallistujia kiitetään mukana olemisesta ja näin osoitetaan arvostusta heidän osallistumisestaan kohtaan. Tässä vaiheessa myös kerätään palaute sekä organisaatiosta, että osallistujilta. Kerätystä palautteesta kootaan yhteenveto, joka analysoidaan ja josta opitaan. (Vallo & Häyrisen 2014, 185.)

Päättämisvaiheessa myös kaikkia työntekijöitä tulisi kiittää ja myös työntekijöiltä tulisi kerätä palautetta. Hyvään ilmapiiriin päättynyt tapahtuma helpottaa seuraavan tapahtuman aloittamista. Työntekijöiden lisäksi yhteistyökumppaneita ja muita sidosryhmiä tulisi kiittää pian tapahtuman jälkeen. (Iiskola-Kesonen 2004, 12, 68; Paasonen 2013, 83.)

Tapahtuman kannalta kaikki oleellinen tieto tulee dokumentoida huolellisesti. Esimerkiksi tehdyt suunnitelmat ja mitatut tulokset tulisi säastää. Dokumentointi täytyy tehdä huolellisesti, vaikka tekijät olisivat uupuneita. Jos tapahtuma on tarkoitus järjestää uudelleen, suunnitelmien tulisi olla käytettävissä myös tulevaisuudessa. (Iiskola-Kesonen 2004, 12.) Kun seuraavan tapahtuman suunnittelu aloitetaan edellisen tapahtuman palautteen oppien pohjalta, tulee tapahtumaprosessista jatkuva oppimisprosessi organisaatiolle, ja näin ollen suuri osaamispääoma. (Vallo & Häyrinen 2014, 185.)

Palautetta voidaan kerätä esimerkiksi palautelomaketta hyödyntäen. Kirjallinen palaute kannattaa kerätä ennen osallistujien poislähtemistä, tapahtuman lopuksi. Palautteen jättäjien kesken voidaan arpoa pieniä yllätyspalkintoja ennen tapahtuman päätössanoja. Kysymykset tulisi laatia niin, että vastauksien perusteella saadaan mahdollisimman kattava kokonaiskuva tapahtuman onnistumisesta. Palautetta voi tapahtumassa kerätyn lisäksi saada esimerkiksi kirjallisesti niin, että lomake palautetaan myöhemmin tai palaute kerätään sähköpostitse, puhelimitse tai internetissä. Kirjallisen palautteen lisäksi kaikki tapahtumassa saatu suullinen palaute tulisi kirjata ylös ja käydä läpi. (Vallo & Häyrinen 2014, 188-189.)

Saatus palautetta tulisi verrata lähtötilanteeseen, eli tapahtuman tavoitteisiin, mielikuvataivoitteisiin sekä määrällisiin ja laadullisiin tavoitteisiin. Palautteen keräämisellä ja analysoinnilla organisaation hiljainen tieto ja osaaminen kasvaa. (Vallo & Häyrinen 2014, 188-189.)

Tapahtuman lopputiedotteessa järjestäjien kannattaa kommentoida rehellisesti tapahtuman onnistumista sekä kertoa tapahtuman tavoitteiden saavuttamisesta tai mahdollisista epäonnistumisista ja niiden syistä. Myös viestinnän onnistumisen arviointi ja vaikuttavuus vaatii seuranta ja viestintää tulee kehittää palautteen mukaan. (Iiskola-Kesonen 2004, 68.)

3.6 Tapahtuman viestintä

liskola-Kesosen (2004, 63) mukaan tapahtuman viestintä koostuu monista eri alueista. Viestintää suunniteltaessa pitäisi huomioida seuraavat asiat:

- Kuka viestii
- Kenelle viestitään
- Mitä viestitään
- Mitä kanavaa pitkin viestitään

Sisäinen viestintä tarkoittaa asioista kertomista tapahtuman lähellä toimiville kohderyhmille. Näitä ovat esimerkiksi järjestelyorganisaatio, talkoolaiset, kaupungin edustajat ja tärkeimmät yhteistyökumppanit. Sisäisen viestinnän tavoitteena on sitouttaa järjestelyihin kuuluvat henkilöt tapahtumaan sekä pitää heidät ajan tasalla. Ulkoisella viestinnällä taas tiedotetaan järjestelyjen etenemisestä ulkoisille kohderyhmille. Näitä ovat esimerkiksi yleisö, tiedotusvälineiden edustajat ja osallistujat. (liskola-Kesonen 2004, 63.)

Tapahtuman viestinnän kanavia ovat esimerkiksi henkilökohtaiset keskustelut, sähköposti ja kirjeet, mobiilipalvelut (esimerkiksi ryhmätekstiviestit), www-sivut, sanoma- ja aikakauslehdet, henkilöstölehdet, omat tiedotuslehdet, kaupungin kanavat, banderollit, julisteet, esitteet mainospaikoilla sekä ilmoitustaulut. (liskola-Kesonen 2004, 64.)

Viime vuosina sosiaalisen median rooli viestinnässä on kasvanut. Tapahtumien järjestämisessä kannattaakin hyödyntää sosiaalista mediaa ja sen tuomia mahdollisuuksia. Sosiaalista mediaa voi käyttää niin ennen tapahtumaa, itse tapahtumassa kuin tapahtuman jälkeenkin. (Bowdin ym. 2011, 241; Vallo & Häyrinen 2014, 87.)

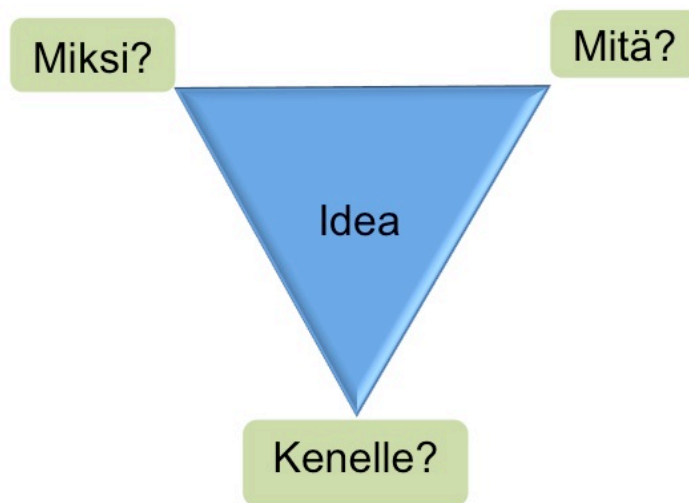
3.7 Onnistunut tapahtuma

Vallon & Häyrisen (2014, 103) mukaan onnistunut tapahtuma muodostuu tähtikuvioista. Tähtikuvio koostuu kahdesta kolmiosta eli strategisesta ja operatiivisesta kolmiosta. Tähtien sakaroissa oleviin kysymyksiin täytyy pystyä vastaamaan jo ennen tapahtuman suunnittelun alkamista. (Vallo & Häyrinen 2014, 103.) Onnistunut tapahtuma voi viehättää osallistujaa vielä pitkään (Bowdin ym. 2011, 129).

Strategisessä kolmiossa (kuvio 4) keskellä on tapahtuman idea ja kulmat muodostuvat kysymyksistä Miksi? Kenelle? Mitä? Ensimmäisessä kysymyksessä, miksi, pohditaan tavoitetta ja viestiä. Mitkä ovat syitä tapahtuman järjestämiselle ja mitä organisaatio haluaa tapahtumalla tai tapahtumassa viestiä? Tavoitteen täytyy olla selkeä suunnittelun edetessä. (Vallo & Häyrinen 2014, 103-105.)

Toisella kysymyksellä, kenelle, kartoitetaan kohderyhmä. Ketkä siihen kuuluvat, kuinka hyvin kohderyhmä tunnetaan ja miten heihin saadaan parhaiten yhteys? Strategisen kolmion viimeinen kysymys, mitä, selvittää tapahtuman lähtökohtia. Millainen tapahtuma on kohderyhmä ja tavoite huomioiden toimivin ratkaisu? Missä ja milloin tapahtuma kannattaa järjestää? (Vallo & Häyrinen 2014, 103-105.)

Näiden kolmen kysymyksen vastaukset muodostavat tapahtuman idean, jonka ympärille tapahtumaa aletaan rakentamaan. Ideasta voi syntyä monivuotinen tapahtumakonsepti. (Vallo & Häyrinen 2014, 105.)

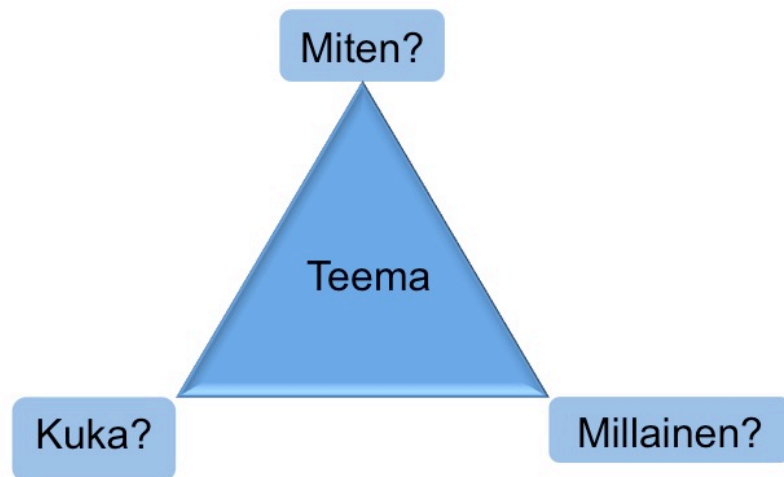

Kuvio 4. Strateginen kolmio (Vallo & Häyrinen 2014, 103)

Operatiivisessa kolmiossa (kuvio 5) keskellä on tapahtuman teema ja kulmat muodostuvat kysymyksistä Miten? Millainen? Kuka? Ensimmäisessä kysymyksessä, miten, selvitetään kuinka tapahtuma toteutetaan niin, että päästään tavoitteeseen ja viestit välittyvät. Kuinka teema ja idea saadaan näkymään tapahtuman alusta loppuun? Toteutetaanko järjestelyt itse vai ostetaanko palveluja muualta? (Vallo & Häyrinen 2014, 106-108.)

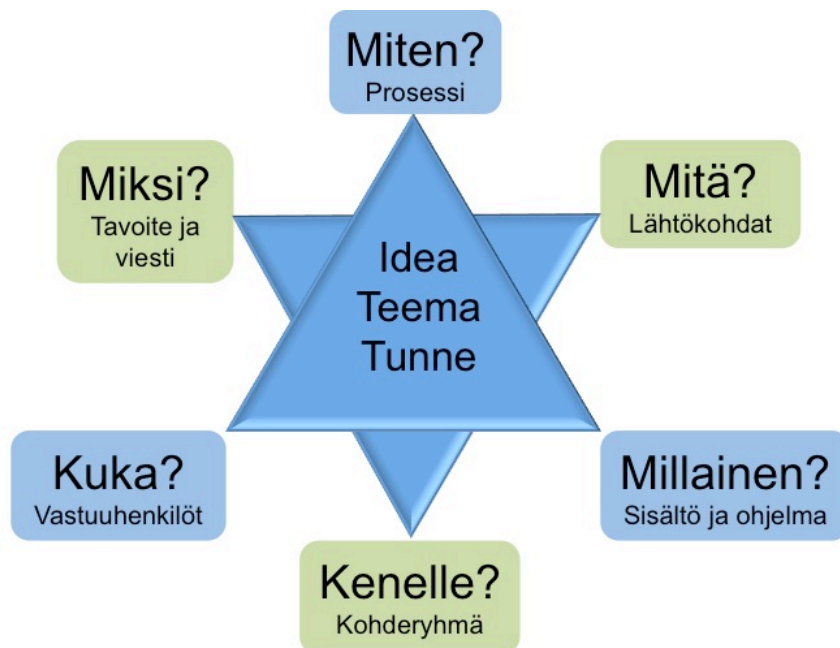
Toinen kysymys, millainen, koostuu sisällön ja ohjelman pohdinnasta. Sisältöä suunniteltaessa kohderyhmän huomioon ottaminen on tärkein seikka ja järjestäjän täytyy tuntea kohderyhmä sekä mahdolliset esiintyjät onnistuakseen. Viimeisessä kysymyksessä, kuka tai ketkä, kartoitetaan vastuuhenkilöt. Tapahtuma tarvitsee suunnitteluvaiheeseen avainhenkilön ja isäntiä varsinaiseen tapahtumaan. (Vallo & Häyrinen 2014, 106-108.)

Vallon & Häyrinen (2014, 106-108) mukaan operatiivisen kolmion kysymykset muodostavat tapahtuman teeman, eli tapahtumailmeen tapahtuman kutsusta jälkimarkkinointiin.

Kuvio 5. Operatiivinen kolmio (Vallo & Häyrinen 2014, 106)

Molempien kolmioiden kaikkien kuuden kysymyksen täytyy olla tasapainossa. Epätasapainon myötä tapahtuman tietyt osa-alueet toimivat hyvin, mutta jokin osa tai osat ontuvat. Kun molemmat tapahtumakolmiot, strateginen ja operatiivinen, asetetaan päällekkäin, muodostuu tähti, Onnistuneen tapahtuman malli® (kuvio 6). Jos tapahtuman suunnittelu- vaiheessa kaikkiin tähden kuuteen kysymykseen on vastaukset, lähtökohdat tapahtuman onnistumiselle ovat hyvät. (Vallo & Häyrinen 2014, 108.)

Kuvio 6. Onnistuneen tapahtuman malli® (Vallo & Häyrinen 2014, 109)

3.8 Tapahtumakonseptointi

Tieteellisessä tiedonhankinnassa tutkittavat ilmiöt pyritään käsitteellistämään. Tämä tarkoittaa sitä, että asioita pyritään hahmottamaan yleisellä, teoreettisella tasolla välittömien kokemuksien lisäksi. (Hirsjärvi ym. 2009, 146.) Tapahtumakonseptin luominen vaatii asian käsitteellistämistä, taustatutkimusta, oivalluksia ja luovuutta (Bowdin ym. 2011, 245).

Tapahtumakonsepti eroaa tapahtumaideasta. Konseptilla tarkoitetaan selkeää ohjeistusta, jonka avulla rakennetaan tapahtuma idean pohjalta. Konseptin määrittely on luova prosessi, joka noudattaa samoja perusaskeleita huolimatta siitä, mikä tapahtuman aihealue on. Konseptointia tehdessä tulee huomioida tapahtuman tavoite ja kohderyhmän odotukset. (Booth 2010, 20, 22.) Jokainen tapahtuma on erillinen, mutta voidaan toteuttaa tapahtumakonseptin mukaisesti esimerkiksi vuosittain (Vallo & Häyrinen 2014, 75).

Menestyvää tapahtumaa suunnitellessa on tärkeää saada selkeys tapahtumaidealle sekä sen tavoitteille, sillä näistä aloitetaan tapahtumakonseptin luominen. (Booth 2010, 29.)

Tapahtumakonsepti pohjautuu hyvään ymmärrykseen kokonaisuudesta ja tapahtuman sidosryhmistä. Tapahtumakonseptin täytyy pystyä saavuttamaan tapahtuman päämäärä, olla riittävän joustava palvellakseen kaikkia sidosryhmiä sekä toimia käytettävissä olevilla resursseilla. Myös jo olemassa olevaa tapahtumaa on mahdollista kehittää ja luoda tapahtumakonsepti lisäämällä konseptiin tapahtuman konteksti ja olosuhteet. Hyvällä konseptillä voidaan kasvattaa potentiaalia onnistuneelle tapahtumalle. (Bowdin ym. 2011, 245.)

Ensimmäinen askel tapahtumakonseptin luomisessa on selvittää tapahtuman tarkoitus. Järjestäjän tulisi kuvata päämäärä jo tapahtuman esittelyn yhteenvedossa. (Bowdin ym. 2011, 245.)

Seuraavaksi on tärkeää selkeyttää, keitä ovat tapahtumaan osallistuvat henkilöt. Esimerkiksi sukupuolen, iän, kokemuksien tai mielipiteiden avulla voidaan räätälöidä tapahtumakonsepti osallistujien tarpeiden mukaiseksi. Tapahtumapaikkaa valittaessa on kiinnitettävä huomiota mahdollisimman kattavasti tapahtuman tarpeisiin. (Bowdin ym. 2011, 246.)

Tapahtumakonseptia käyttäessä on tärkeää muistaa, että kyseessä on ainoastaan tapahtuman perusidea, joka täsmentyy tapahtuman järjestelyprosessin aikana. Kohderyhmällä, tapahtumapaikalla sekä ajoituksella on suuri rooli tapahtumakonseptia muodostettaessa. Kun tapahtuman perusmuuttujat on tunnistettu, valitaan tapahtumakonsepti joka sopii parhaiten tapahtuman tarpeisiin. (Bowdin ym. 2011, 246 -247.)

Tapahtumakonseptin valmistuttua on vielä tärkeää tutkia konseptin käyttökelpoisuutta, eli pystytäänkö tapahtuma toteuttamaan menestyksekkäästi olemassa olevien aikarajojen ja voimavarojen avulla (Bowdin ym. 2011, 249).

Goldblatt (2008, 248) suosittelee viiden W:n apukysymyksien läpikäymistä tapahtumakonseptia muodostettaessa (kuvio 7). Apukysymykset ovat: WHO, WHAT, WHY, WHEN ja WHERE. Goldblattin (2008, 248) mukaan näiden kysymyksien avulla voidaan arvioida onko tapahtumaidea toteuttamiskelpoinen sekä kestävä. Välineen avulla ideasta saadaan muodostettua konsepti. Nämä kysymykset läpikäymällä edetään lähemmäs vahvaa tapahtumakonseptia, jota voidaan räätälöidä lopullista tapahtumaa luotaessa. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23.)

Kuvio 7. The 'five Ws' (Goldblatt 2008, 23)

Ensimmäisen apukysymyksen, who eli kuka, avulla selvitetään tapahtuman sidosryhmiä. Tämä tarkoittaa kaikkien tapahtumasta mahdollisesti kiinnostuneiden (osallistujat, katsojat, yhteistyökumppanit ja niin edelleen) kartoittamista. Onnistuneen tapahtuman luomisessa on tärkeää muistaa, että sidosryhmät ovat heitä, jotka ovat valmiita panostamaan tapahtumaan. Sidoryhmien tuki tapahtumaa järjestäessä on äärimmäisen tärkeää ja lisää arvoa tapahtumalle. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23, 25.)

Why, miksi, esitetään, jotta saadaan selville miksi tapahtuma järjestetään. Kysymyksen avulla selvitetään, mikä on syy ja/tai tarve tapahtuman tuottamiselle. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23.)

When, milloin, auttaa tapahtuman aikataulutuksessa. Kysymyksen myötä myös järjestelyprosessin aikaskaalat ja niiden tarpeet huomioidaan. Esimerkkeinä aikaskaaloista voidaan nähdä esimerkiksi tapahtumapaikan saatavuus sekä kokonaisuudessaan suunnitteluvaiheeseen kuuluva aika. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23.)

Where, missä, selvittää tapahtumapaikkaa ja asioita, joita sitä valittaessa tulee huomioida. Usein tapahtumapaikan valinnassa joudutaan tekemään kompromisseja organisaation tarpeiden (esimerkiksi budjetin) ja yleisön houkuttelemisen välillä. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23.)

What eli mitä, kertoo tapahtuman tai tuotteen sisällön. Sisältöä luodessa tapahtuman tavoitteet ja tarpeet vakiintuvat. Tämä kehitysvaihe voi viedä aikaa tapahtumakonseptia luodessa, sillä sisällön täytyy sopia yhteen kohderyhmän tarpeiden, toiveiden ja odotusten kanssa. Tässä vaiheessa myös muut viiden W:n kysymykset on otettava huomioon. (Bowdin ym. 2011, 248; Booth 2010, 23.)

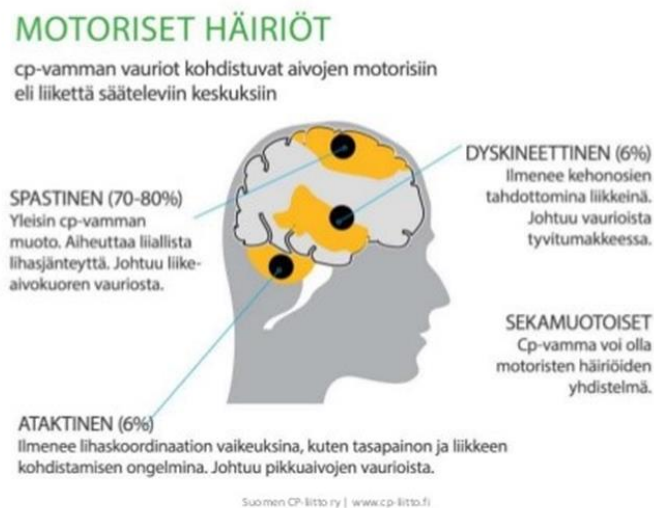
4 Liikuntavammaisuus

4.1 CP-vamma

Cp-oireyhtymä (cerebral palsy) tarkoittaa keskushermoston liikettä säätelevien kehittyvien aivojen kertavauriota. Vaurio voi tapahtua sikiöaikana, vastasyntyneisyysvaiheessa tai varhaislapsuudessa. Vaurion sijainti ja vaikutukset toimintaan määräytyvät keskushermoston kehitysasteesta tapahtumahetkellä sekä aivojen kyvystä korjata vauriota. (Mäenpää 2014, 128.)

Suomessa syntyy vuosittain noin 100 -120 lasta, joilla todetaan cp-vamma. Cp-vamman ilmaantuvuus on suurin ennenaikaisesti syntyneillä lapsilla, raskauden kestoon nähden pienipainoisena syntyneillä ja monisikiöisestä raskaudesta syntyneillä lapsilla. (Mäenpää 2014, 128.)

Cp-vamma aiheuttaa pysyviä liikkumisen sekä asennon ylläpitämisen ja toiminnan vaikeuksia. Koska oirekuva voi olla hyvin monimuotoinen, cp-vammasta käytetään usein nimitystä cp-oireyhtymä. Cp-vammamuodot voidaan jaotella sen mukaan mitkä kehon osat ovat vaurioituneet tai lihasjänteävyyden mukaan, jolloin lihasjänteisyys eli tonus voi olla liian voimakas eli spastinen tai liian heikko eli hypotoninen (kuvio 8). (Mäenpää 2014, 129.)

Kuvio 8. Cp-vamman muodot vaurioalueen mukaisesti (Suomen CP-liitto 2017)

Lihaskoordinaation mukaan luokiteltuna suurimman ryhmän muodostavat spastiset cp-vammamuodot (taulukko 1), joihin kuuluvat toispuolinen cp-vamma (spastinen hemiplegia), alaraajapainotteinen cp-vamma (spastinen diplegia) ja kaikkien raajojen toimintaan

vaikuttava cp-vamma (spastinen tetraplegia). Aivovaurion sijainnin ja vauriosta aiheutuvan tonusongelman mukaan tetraplegia voidaan jaotella spastiseen ja dystoniseen tetraplegiaan. Dystonisessa tetraplegiassa lihasten jänteys vaihtelee liian heikosta (hypotonia) liian voimakkaaseen (hypertonia). (Mäenpää 2014, 130.)

Taulukko 1. Spastisen CP-vamman yleisimpiä muotoja (Mäenpää 2014, 130, Poutney 2007, 90)

SPASTISEN CP-VAMMAN MUODOT	HEMIPLEGIA	DIPLEGIA	TETRAPLEGIA
Tyypilliset piirteet	Poikkeava lihastonus ja liikemallit esiintyvät vain toisella puolella kehoa kehon toisen puolen toimiessa lähes tai täysin normaalisti. Spastisuus Pakkoliikkeet yläraajassa (jos aivovaurio syvissä tumakkeissa asti)	Liikkeiden vaikeus painottuu molempiin alaraajoihin, mutta usein myös yläraajojen toiminnassa voi olla vaikeuksia. Spastisuus Aivovaurion sijainnista riippuen voi olla myös lihasjänteiden vaihtelua ja pakkoliikkeitä	Molempien yläraajojen toiminta on vähintään yhtä vaikeaa kuin alaraajojen. Aivovaurion sijainnin ja siitä seuraavan lihastonusongelman mukaan spastinen tai dystoninen tetraplegia
Tavallisimmat syyt ja osuus kaikista CP-oireyhtymistä	20-36% aivoverenkiertohäiriö tai aivojen rakennelvikä aiheuttaa paikallisen aivovaurion	50-60% usein syynä keskossuus, johon liittyy hapenpuute	10-15% vaikea-asteinen hapenpuute ja aivojen kehityshäiriöt
Yleisimmät liitännäisongelmat (vaihtelee suuresti)	Oppimisen erityisvaikeudet, epilepsia, näkökenttäpuutokset	Näönkäytön vaikeudet, kehon hahmottamisen vaikeudet, oppimisen erityisvaikeudet	Kehityksellisiä ongelmia usealla eri osa-alueella mm. kommunikaatiovaikeudet, syömisongelmat, oppimisen laaja-alaiset ongelmat sekä epilepsia

Dyskineettisessä cp-vammassa hallitsevia oireita ovat tahdosta riippumattomat tahattomat liikkeet ja lihasjänteistyden vaihtelut. Tähän ryhmään kuuluvat atetoottinen cp-vamma sekä dystoninen cp-vamma, joiden osuus on noin 15 % cp-vammoista. Atetoosille ovat tyypillisiä melko hitaat, usein rytmisesti toistuvat pakkoliikkeet etenkin raajojen kärkiosissa. Dystoniale tyypillisiä ovat hallitsemattomat lihasjänteistyden vaihtelut ja vammaan liittyy usein myös hengityksen ja puheen koordinaation vaikeutta. (Mäenpää 2014, 130.)

Ataksian osuus cp-vammoista on noin 5 %. Ataksia on motorisen koordinaation häiriö, jossa lihasryhmien yhteistoiminta on häiriintynyt. Tämä ilmenee tasapainovaikeuksina ja liikkeen kohdistamisen vaikeuksina. Ataktisella henkilöllä on vaikeuksia mm. seisoma-asennon ylläpitämisessä ja liikkeet voivat olla epätarkkoja tai hapuilevia. Tärkeimpiä syitä ovat pikkuaivojen synnynnäinen epämuodostuma, hydrokefalus ja aivotulehduksen jälkitilat. (Mäenpää 2014, 130.)

Cp-oireyhtymään voi kuulua myös hyvin vaihtelevia liitännäisongelmia, riippuen minkä kokoinen vaurio on kyseessä ja missä kohtaa aivoja vaurio sijaitsee. Liitännäisongelmia voivat olla esimerkiksi aistitoimintojen poikkeavuudet, kommunikaation ongelmat, syömisongelmat, älyllisen toiminnan poikkeavuudet, näköongelmat, epilepsia, käyttäytymisen ongelmat sekä sekundaariset ongelmat tukielimissä. (Mäenpää 2014, 133 -134; Poutney 2007, 91.)

4.2 Mmc- ja hydrokefaliavammat

Mmc eli meningomyeloseelee vaikuttaa motoriseen kehitykseen, sillä selkäytimen kehitys on jäänyt puutteelliseksi ja näin hermoyhteydet kehon eri osien välillä vaihtelevat. Vamman syyt ja seuraukset ovat yksilöllisiä. Suurimmalla osalla vamma rajoittuu lantion ja alaraajojen alueelle, käsien motoriikan ollessa hyvä. Esimerkiksi selkärangan asentovirheet ja ryhtiviivat ovat tyypillisiä. Tuntoaisti voi toimia puutteellisesti ja virtsarakon sekä suolen toiminnassa on usein häiriöitä. (Mäenpää 2017.)

Meningo viittaa aivoja ja selkäydintä suojaavaan kerrokseen (aivokalvo), myelo selkäytimen ja seele siihen, että suljetussa tilassa olevat elimet pyrkivät pullistumaan tilansa ulkopuolelle. Näin ollen meningomyeloseelee tarkoittaa selkäytimen tai vain selkäydinkalvojen pullistumista selkänikamien kaarien välistä. Pullistuman koko ja sijainti vaihtelee. (Mäenpää 2017.)

Suomessa syntyy vuosittain noin 20 -25 lasta, joilla todetaan selkäydinkohju eli mmc. Yleisyys vastasyntyneillä on matala, vain 0,3 prosentilla on mmc. Suomessa kyseinen vamma on noin tuhannella henkilöllä. Koko maailmassa syntyy vuosittain noin 400 000 lasta, joilla on hermostoputken sulkeutumishäiriö. (Mäenpää 2017.)

Hydrokefalia on aivojen nestekierron häiriö, jossa aivoja ja selkäydintä ympäröivä selkäydinneste kulkeutuu aivokammioista verenkiertoon. Hydrokefalia tarkoittaa tilaa, jossa nestekierto aivoista estyy, neste kerääntyy aivokammioihin ja ne laajenevat nostaten aivopainetta. Suomessa syntyy vuosittain noin 60-65 lasta, joilla todetaan aivojen nestekierron häiriö. Hydrokefalia esiintyy noin 85-90 prosentilla mmc-lapsista. (Mäenpää 2017.)

4.3 Motorisen oppimisen vaikeus

Motorisen oppimisen vaikeuksilla, eli kehityksellisillä koordinaatiohäiriöillä, tarkoitetaan vaikeutta oppia motorisia taitoja. Ongelmat voivat näkyä joko karkea- tai hienomotorisissa taidoissa tai molemmissa yhdessä. Liikemalleissa koordinaatiohäiriöt näkyvät esimerkiksi motoristen liikkeiden hitautena tai epätarkkuutena. Suomessa noin viidellä prosentilla motoristen taitojen heikkous vaikeuttaa arjen toimintoja. (Niilo Mäki Instituutti 2017.)

Motorisen oppimisen vaikeuden yhteydessä voi ilmetä usein myös muita kehityksellisiä vaikeuksia, kuten kielen kehityksen häiriöitä, käyttäytymisen ja tarkkaavaisuuden ongelmia sekä oppimisvaikeuksia. Ongelmat voivat vaikuttaa myös sosiaalisiin taitoihin. (Niilo Mäki Instituutti 2017.)

4.4 Liikunnan mahdollisuudet

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen 30. artikla ohjaa yhdenvertaisuuteen virkistys- ja vapaa-ajantoiminnan sekä urheilun osalta. Sopimuksessa ohjataan ottamaan huomioon vammaiset henkilöt kaikissa liikunnan palveluissa. (Hätinen 2013, 3; Suomen YK-liitto 2015.)

Pohja liikunnan harrastamiselle luodaan lapsena. Aikuisena fyysistä kuntoa tulisi ylläpitää tasapainoisella harjoittelulla, jotta lapsuusajan kuntoutuksen tuloksia ei romutettaisi. (Huttunen 2008, 19.) Säännöllisestä liikunnasta on hyötyä kaikille cp-, mmc- ja hydrokefaliavammaisille ikäryhmästä riippumatta. Liikunnalla on merkitystä fyysisen kehityksen tukena sekä toimintakyvyn ylläpitäjänä. Liikuntatavan valinta riippuu liikuntavamman tyypistä ja vaikeusasteesta, motoriikan kehittymisen mahdollisuuksista sekä henkilön kiinnostuksen kohteista ja tavoitteista. (Rintala 2008, 13-15.)

Liikunnan tulisi tapahtua turvallisessa, rauhallisessa ympäristössä, jossa kehon sallimia rajoja on mahdollisuus kokeilla. Myös vuorovaikutus muihin pelatessa ja leikkiessä on tärkeässä roolissa. (Rintala 2008, 13.) Liikunnassa on tärkeää myös huomioida mahdolliset liitännäisvammat. Esimerkiksi epilepsia-kohtaus voi laueta rasituksen yhteydessä, pallopeleissä mahdollinen näkövamma tulee huomioida, ja niin edelleen. (Huttunen 2008, 20.)

Väsymys voi vaikuttaa suoritukseen negatiivisesti ja näin ollen heikentää motivaatiota liikkumisen jatkamiseen. Cp-vammaisen, jolla oireyhtymään liittyy pakkoliikkeitä, tulisi pitää lihasten rentoutustaukoja suoritusten välillä. (Huttunen 2008, 20; Rintala 2008, 14.)

Monella cp-vammaisella tahdonalaisten liikkeiden suorittaminen voi olla vaikeaa poikkeavan lihasjänteveyden ja rajoittuneen liikkuvuuden takia. Näissä tilanteissa cp-vammaista voidaan avustaa. Turvallisuutta avustukseen lisää cp-, mmc-, ja hydrokefaliavammojen tietoisuus. Avustettavaan henkilöön ja häneen vaikuttaviin tekijöihin tulisi tutustua liikuntatilanteiden haasteiden helpottamiseksi. (Rintala 2008, 13-14.)

Cp-, mmc- ja hydrokefaliavammaisilla voi olla vaikeuksia osallistua vammattomien peleihin ja leikkeihin jos esimerkiksi pallonkäsittelytaidot ovat muita heikommat. Liikunnan avulla on kuitenkin mahdollista kehittää motorisia taitoja, sillä yksinkertaistenkin tehtävien suorittaminen voi antaa onnistumisen elämyksiä, lisätä motivaatiota sekä vaikuttaa elämänlaatuun ja toimintakyvyn ylläpitoon. Liikunnan tavoitteena on mahdollisimman normaalin kehityksen tukeminen ja väärin liikemallien ehkäisy. (Rintala 2008, 14 -15.)

Monilla cp-, mmc- ja hydrokefaliavammaisilla lapsilla ja nuorilla itsetunto ja kehonkuva ovat heikentyneet ja liikkumismotivaatio on huono. Hyvin suunniteltu liikuntaohjelma tuottaa onnistumisen kokemuksia, iloa ja motivoi tekemään useita toistoja. Samalla minäkuva voi parantua ja itseluottamus kasvaa. Minäkuvan kehittymisen kannalta on tärkeää, että liikkeet saadaan tehdä itsenäisesti. (Rintala 2008, 15.)

Salmisen (2008) mukaan monet vammaiset kokevat liikuntaharrastuksen ja liikuntaryhmän merkittävänä kohtaamispaikkana. Vammaisten liikuntatoiminnassa täytyisikin huomioida sosiaalisten suhteiden mahdollistaminen ja tukeminen. Liikunnan kautta hankitut sosiaaliset suhteet motivoivat liikkumisen lisäksi aktiiviseen elämäntyyliin.

Pirjo Huovisen (2008, 56) mukaan Suomen liikuntalakiin vedoten päävastuu erityisliikunnan järjestämisestä on kunnan liikuntatoimella tai liikuntapalveluista vastaavalla elimellä. Laadukkaita ja kattavia erityisliikuntapalveluita järjestettäessä tarvitaan kunnan liikuntatoimien lisäksi laaja yhteistyöverkosto. (Huovinen 2008, 56 -57; Kilpelä 2013, 10.) Järjestöjen toivotaan tekevän aloitteita liikuntatoimelle, jotta toiveet ja tarpeet tulevat tietoon. Liikuntalautakunnalta voi myös hakea avustuksia toimintaan sen mukaan, minkä kunnan alueella järjestö toimii. (Huovinen 2008, 56.)

Tulevaisuudessa tarvitaan uusia keinoja yhteistyöhön, vapaaehtoisten rekrytointia ja kaikkien mahdollisten voimavarojen kokoamista erityisryhmien arkiliikunnan, liikunta- ja liikunnallisen kuntoutuksen palvelukokonaisuuden ja tasa-arvon turvaamiseksi. Yhteistyötä tarvitaan etenkin pienten vamma- ja sairausryhmien liikunnan organisoinnissa, tietotaidon turvaamisessa ja liikuntapaikkojen suunnittelussa. (Huovinen 2008, 57 -58.)

5 Boccian mestaruuskilpailut

5.1 Boccia lajina

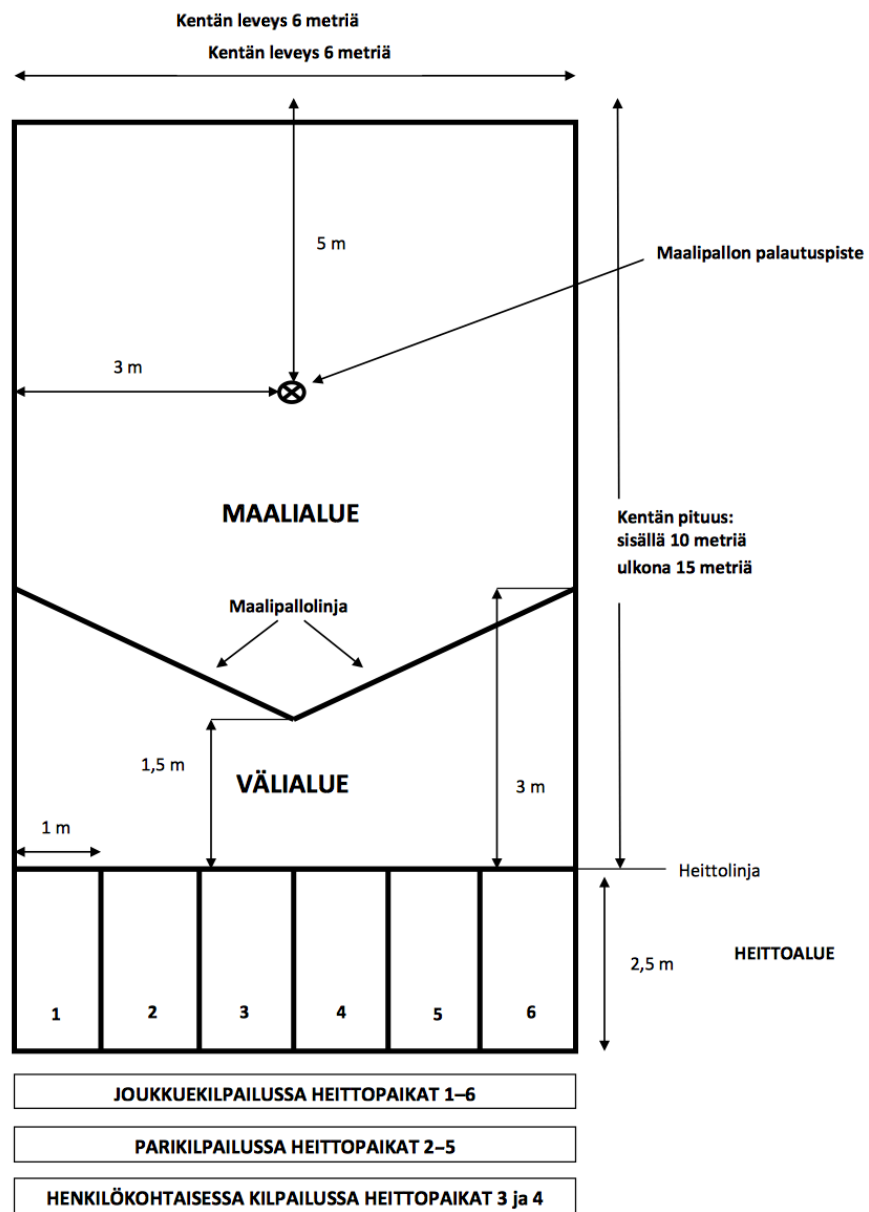
Boccia on jo 1500-luvulla syntynyt kansanpeli Välimeren maista, joka muistuttaa vahvasti petanqueta. Alun perin peli suunniteltiin cp-vammaisille henkilöille, mutta laji sopii myös kaikille muille, joille vamma tuottaa motorisia vaikeuksia. Boccia on yksi suosituimmista liikuntavammaisten henkilöiden harraste- ja kilpaurheilulajeista Suomessa. (Rintala, Huopainen & Niemelä 2012, 382 -383; Huopainen 2017; Suomen Vammaisurheilu- ja -liikunta VAU ry 2017.)

Bocciassa pelaajat vierittävät tai heittävät palloja valkoista maalipalloa tai muita pelipalloja kohti. Tavoitteena on saada pelipallo tai – pallot mahdollisimman lähelle maalipalloa. Pelaaja voi joko pyrkiä sijoittamaan vuorossa olevaa palloa lähimmäksi maalipalloa tai suojata hyvin sijoittuneita pallojaan pyrkien lyömään vastustajan palloja kauemmaksi. (Rintala ym. 2012, 382 -383; Huopainen 2017.)

Bocciassa käytetään pehmeää palloa, jota on helpompi puristaa ja näin ollen mahdollista heittää, vaikka yläraajojen käytössä olisi rajoitteita. Suomessa boccia on suosittu harraste- ja kilpaurheilulaji. Bocciaa voidaan pelata sekä ulkona, että sisällä, peliväline vain on hieman erilainen. Ulkopeleissä materiaali on kovaa muovia kun taas sisäpeleissä pallo on pehmeä. Vaikeavammaisten sarjoissa (kouruluokassa) voidaan käyttää kourua ja avustajaa. Avustajan rooli on kuvattu hyvin tarkasti virallisissa säännöissä. (Rintala ym. 2012, 382 -384.)

Pelille ominaisia piirteitä ovat jännitys, odottamattomien tilanteiden syntyminen sekä tarkkuuteen pyrkiminen. Laji vaatii myös taktista osaamista sekä keskittymiskykyä. Pelimuoto sopii kaikille, mukaan lukien vaikeavammaiset henkilöt. (Rintala ym. 2012, 382; Suomen CP-liitto 2016.)

Sisäpeleissä kentän koko on 10m x 6 m. Kenttä muodostuu maalialueesta, välialueesta sekä heittoalueesta, joka jakautuu heittoruutuihin (kuvio 9). Pelissä on kaksitoista pelipalloa, kuusi sinistä ja kuusi punaista. Lisäksi pelissä on valkoinen maalipallo, joka heitetään kentälle ensimmäisenä. Tuomarilla on käytössään harppimainen mittatikku, jolla voidaan mitata pallojen etäisyydet maalipallosta. (Rintala ym. 2012, 382 -384; Suomen CP-liitto 2016.)

Kuvio 9. Havainnollistava kuva boccian mestaruuskilpailuissa käytettävästä kentästä (Suomen CP-liitto 2017)

5.2 Mestaruuskilpailut

Suomen CP-liiton mestaruuskilpailut järjestetään pääsääntöisesti sisäkilpailuina. Mestaruudet voidaan sopimuksen mukaan ratkaista henkilökohtaisissa-, pari- ja joukkuekilpailuissa. Kilpailukelpoisia ovat kaikki CP-liiton kohderyhmään kuuluvat vammaiset henkilöt. Vammattomille on mahdollista järjestää oma henkilökohtaisen kilpailun sarja. Ennen kilpailuja nimetään kolmesta henkilöstä koostuva jury, joista yksi on ylituomari. Ylituomarilla tulee olla vankka kokemus boccia-kilpailuista ja tuomaroinnista. (Suomen CP-liitto 2016.)

Suomen CP-liiton järjestämässä Boccian mestaruuskilpailuissa pelataan soveltaen Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry:n sääntöjä (Patriikka 3.10.2017). Henkilökohtaisissa kilpailuissa pelaajat luokitellaan vaikeavammaisiin (VAU:n luokat 1-2), lievävammaisiin (VAU:n luokat 3-4) sekä kouruluokkaan. Kilpailuissa sekä vaikeavammaisten, että lievävammaisten kilpailuissa on omat sarjat sekä miehille, että naisille. Kouruluokassa miehet ja naiset pelaavat samaa sarjaa. Voittaja ratkaistaan lohkojen avulla. Lohkojen määrä riippuu kilpailuiden osallistujamäärästä. Parikilpailuissa parin voi muodostaa sekä mies-, että naispelaaja. Pelaajat voivat kuulua eri vammaluokkiin. Pari muodostuu kahdesta pelaajasta sekä yhdestä vaihtopelaajasta. Joukkuekilpailuissa joukkueen muodostaa kolme pelaajaa ja mahdollisesti joukkueella voi olla yksi vaihtopelaaja. Joukkue voi koostua sekä mies-, että naispelaajista. (Suomen CP-liitto 2016.)

Pelikentän koko sisäpeleissä on 6 m x 10 m. Ulkopeleissä kenttä on 6 m x 15 m. Rajat merkataan usein valkoisella tai keltaisella teipillä, sillä niiden tulee erottua alustasta selvästi. Mestaruuskilpailuiden tarkat säännöt löytyvät Suomen CP-liiton julkaisemasta Boccia-oppaasta (2016). (Suomen CP-liitto 2016.)

Boccian mestaruuskilpailut järjestettiin vuonna 2017 Hämeenlinnassa yhteistyössä Kanta-Hämeen cp-yhdistyksen kanssa. Tapahtuma-ajankohta oli 14.-15. lokakuuta ja tapahtumapaikkana Elenia Areena. Yksilösarjoihin osallistui 41 kilpailijaa ja parikilpailuihin 18 paria. (Patriikka 3.10.2017.)

5.3 Vapaaehtoistoiminta ja oppilaitosyhteistyö

liskola-Kesosen (2004, 30) mukaan suomalaisista tapahtumista suurin osa järjestetään pääasiassa talkoovoimin. Suomen CP-liiton jäsenyhdistyksistä ainoastaan Uudenmaan cp-yhdistyksellä on yksi palkattu työntekijä. Kaikki muut liiton jäsenyhdistykset sekä niiden toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. (Patriikka 3.10.2017.)

Vapaaehtoistyön rooli on muuttunut paljon ja niihin liittyy aiempaa enemmän varainhankintaa. Työn tarkoituksena voi olla esimerkiksi perheen harrastuksien tukeminen. Talkootyöllä voidaan esimerkiksi mahdollistaa myös joukkueen tai kokonaisen yhdistyksen varainhankintaa. Vapaaehtoisten rekrytointi ja innostaminen voi olla haastavaa, sillä vapaaajan kilpailu on suurta. Harrastukset ja monet muut asiat vievät aikaa talkootyöltä. Samalla kuitenkin hyvin suunniteltu ja ohjattu talkootyö ja sen tuomat elämykset vetävät ihmisiä puoleensa. (liskola-Kesonen 2004, 30.)

Pihlakosken (2005, 36) mukaan vapaaehtoisten työtehtävät kannattaa jakaa jo hakuvaiheessa. Jaottelun myötä vapaaehtoiset tietävät jo etukäteen mitä tehdä. Vapaaehtoisten työtehtävät tulisi suunnitella niin, että työskenteleminen olisi mukavaa ja tehtäviin helppo tulla. Miellyttävä työskentelyilmapiiri parantaa työkokemusta. Vapaaehtoisia rekrytoitaessa kannattaa muistaa, että innostuneita osajia voi löytyä yllättävistäkin paikoista. Työtehtäviä muodostaessa tulisi ottaa huomioon hakijoiden taidot ja toiveet. (liskola-Kesonen 2004, 40 -41.)

Vapaaehtoisten perehdyttäminen on tärkeää, sillä oikealla perehdytyksellä lisätään työ-mukavuutta ja motivaatiota. Perehdytystä ei kannata ajatella vapaaehtoisia työllistävänä elementtinä, vaan keinona lisätä valmiuksia työntekoon. Viihtyvyys ja sitoutuminen paranevat, kun vapaaehtoinen tietää tavoitteista sekä oman tehtävänsä merkityksestä. Perehdyttämällä voidaan myös parantaa tehtävästä suoriutumista, sillä koulutuksen myötä pienet ongelmatilanteet on mahdollista ratkaista itsenäisesti. (liskola-Kesonen 2004, 40 -41.)

Vapaaehtoisia pitää rohkaista, sillä ihminen voi kuvitella että tapahtuman järjestely on liian vaativaa ja jättää sen takia osallistumatta. Työntekijöitä tulee kiittää ja arvostusta osoittaa tapahtuman aikana. Työpanosta voidaan huomioida esimerkiksi haastatteluissa ja julkaisuissa. Arvostuksen kertominen toimii samalla motivointikeinona. Yhteenkuuluvuuden tunnetta voidaan lisätä esimerkiksi yhtenäisen asun avulla. (liskola-Kesonen 2004, 40.)

Turkia (2004, 43) korostaa talkootöissä ennakkoinformaation, yhteyshenkilön, tapahtuman aikaisten tilannetarkastusten, ruuan ja taukojen mahdollisuuden, toimitsija-asun, työtodistuksen sekä kiitoksen roolia. Rekrytinnissa hänen mielestään tärkeää on aktiivinen rekrytointi, jossa ydinporukka laittaa sanan kiertoon, jotta tapahtuma ja haku varmasti näkyy. Ilmoituksia voidaan laittaa ilmoitustauluille, lehteen, radioon, rekrytointilistoille ja niin edelleen. (Iiskola-Kesonen 2004, 43.)

Yletyisen (2017) mukaan liikuttava oppilaitosyhteistyö vaatii aloitteellisuutta, verkostoitumista sekä hyvien käytäntöjen vakiinnuttamista. Toiminnassa tärkeää on sopimuksien tekeminen, vastuiden ja velvollisuuksien jakaminen sekä tutorointi, pitkäjänteisyys ja suunnitelmallisuus. Tärkeässä roolissa ovat innovaatiot, sillä opiskelijoilta on mahdollista saada täysin uusia näkemyksiä toimintaan. Yhteistyön avulla voidaan lisätä myös sovelletun liikunnan tuntemusta. Parhaimmillaan tilanne on win-win-win, jossa sekä kohderyhmä, oppilaitos että organisaatio hyötyvät. Yhteistyötä voidaan tehdä niin työharjoittelijoiden, ammattikorkeakoulujen että toisen asteen oppilaitoksien kanssa. (Yletyinen 10.11.2017)

6 Tutkimusasetelma

Opinnäytetyössä on aina tutkimusongelma, joka elementtinä mahdollistaa tieteellisen tutkimuksen tekemisen. Tutkimuksen teoriatausta antaa lukijalle kuvan siitä, mitä ovat tutkimukselle keskeisiä käsitteitä. Aiheeseen perehtyminen ja tutkimusongelman rajaaminen auttavat selvittämään mihin ongelmaan halutaan saada vastaus. (Kananen 2015, 45; Metsämuuronen 2009, 54.)

Tutkimusongelmaa lähdetään ratkaisemaan tutkimuskysymysten avulla, tutkimusmenetelmiä ja tutkimusaineistoa hyödyntäen. Tutkimusongelmat muutetaan tutkimuskysymyksiksi työskentelyn helpottamiseksi, sillä kysymyksiin on helpompaa vastata kuin suoraan ongelmaan. Jokaisen tutkimuskysymyksen on palveltava tutkimusongelman ratkaisemista. Tutkimuskysymyksiin vastataan kerätyn aineiston avulla. (Kananen 2015, 19 -20, 28, 58.)

Tämän opinnäytetyön tutkimusongelmaksi muotoutui ”Tapahtumakonseptin luominen toimeksiantajan tapahtumaan kohderyhmän kokemukset huomioiden”. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, mitkä asiat tapahtumassa koetaan merkittävinä kohderyhmän kokemuksen perusteella, mitkä ovat tapahtuman kehityskohteita ja kuinka tapahtumaa voisi kohderyhmän mielestä kehittää. Tutkimuskysymykset muotoutuivat näin:

- 1) Mitkä asiat tapahtumassa koetaan merkittävinä kohderyhmän kokemuksen perusteella?
- 2) Mitkä ovat tapahtuman kehityskohteita kohderyhmän kokemusten perusteella ja kuinka niitä voisi kohderyhmän mielestä kehittää?
- 3) Kuinka luoda kohderyhmän kokemusten perusteella toimiva tapahtumakonsepti toimeksiantajan käyttöön?

Esimerkiksi Bowdin ym. (2010, 240), Boothin (2010, 20), Vallo & Häyrisen (2014, 109) sekä Iiskola-Kesosen (2004, 18) mukaan onnistunut tapahtuma vaatii vahvasti kohderyhmän huomioimisen tapahtumaprosessissa. Näin ollen tapahtumakonsepti haluttiin muodostaa kohderyhmän kokemukset huomioiden ja toteutettavassa tutkimuksessa saada selville, mitä asioita kohderyhmä kokee merkittävänä. Tutkimusasetelmaa sekä tutkimuskysymyksiä pohdittiin ja suunniteltiin yhdessä toimeksiantajan kanssa.

6.1 Tutkimusotteet

Tutkimusote pitää sisällään otteelle tyypilliset aineistonkeruun, analysoinnin ja tulkinnan menetelmät. Se, mitä tutkimusotetta käytetään, määräytyy ongelman luonteen mukaan. Otteen valinta pitää perustella ja valinnan täytyy soveltua kuvatus ongelman tutkimiseen. Tutkimusongelma selvitetään joko määrällisellä (kvantitatiivisella) tai laadullisella (kvalitatiivisella) tutkimusotteella. (Kananen 2015, 64.)

Laadullinen ja määrällinen tutkimus täydentävät toisiaan, joten tutkimus voi myös koostua molemmista tutkimusotteista. Pääsääntö on, että mitä vähemmän ilmiöstä tiedetään, sitä todennäköisemmin käytetään kvalitatiivista eli laadullista tutkimusotetta. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena on ymmärtää ilmiötä. Laadullisessa tutkimuksessa ilmiötä pyritään siis tutkimaan mahdollisimman kokonaisvaltaisesti. (Hirsjärvi ym. 2009, 161; Kananen 2011, 15; Kananen 2015, 70.)

Laadullisen tutkimusotteen aineistonkeruumenetelmiä ovat esimerkiksi havainnointi, haastattelut sekä dokumentit. (Kananen 2015, 124.) Laadullisessa tutkimuksessa on enemmän joustavuutta, sillä mitään ei ole lyöty lukkoon jolloin eteneminen tilanteen mukaan on mahdollista. Tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edetessä ja suunnitelmia voidaan muuttaa olosuhteiden mukaisesti. Laadullisessa tutkimuksessa aineistonkeruuvaihe on aina tutkimuksen aikaa vievin vaihe. (Hirsjärvi ym. 2009, 164; Kananen 2015, 71 -72.) Laadullista aineistoa voidaan analysoida esimerkiksi hyödyntämällä menetelminä teemoittelua, tyypittelyä, sisällönerittelyä, diskurssianalyysia tai keskusteluanalyysia. (Hirsjärvi ym. 2009, 224 -225.)

Määrällisen tutkimuksen toteuttaminen on mahdollista jos ilmiön selittämiseksi on olemassa teorioita ja malleja, eli ilmiötä on tutkittu aiemmin. Koska tutkimus vaatii taustalle teorioita, on tutkimus täten aina teoriapohjaista tutkimusta. (Kananen 2015, 20, 202.)

Ilmiötä selittävän teorian pohjalta laaditaan tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset. Määrällisessä eli kvantitatiivisessa tutkimuksessa yleisin aineistonhankintamenetelmä on kysely. Kyselyn lisäksi tutkimus voidaan tehdä myös kerätyistä tilastoista, rekistereistä tai tietokannoista. Näissä tapauksissa ongelmana on usein aineiston sopimattomuus sellaisenaan asetetun tutkimusongelman käyttöön, sillä tiedot on kerätty eri tarkoitusta varten. (Kananen 2015, 66, 74.)

Määrällisen tutkimuksen kyselylomake täytyy rakentaa huolellisesti. Kysymyksien pitää olla yksiselitteisiä ja vaihtoehtojen kysymystä ja ilmiötä seurailevia. Lomakkeen muotoiluun tulee kiinnittää huomiota, jotta kyselyyn on helppo vastata. Ennen tutkimuksen toteuttamista lomake tulisi testata tutkittavan kohderyhmän ulkopuolisella henkilöllä. (Kananen 2015, 204.)

Kyselylomakkeen kysymyksien toimivuus määrittelee pitkälti tutkimuksen onnistumisen. Kyselyä laatiessa tulisi kiinnittää huomiota niiden järjestykseen, kysymystekstiin ja vaihtoehtojen peittävyYTEEN. Lomakkeen kysymyksien täytyy olla hyödyllisiä tutkimusongelman ja – kysymysten selvittämisen kannalta. (Kananen 2015, 229.)

Määrällisen tutkimuksen tulokset esitetään usein taulukkomuodossa tai erilaisina tilastollisina tunnuslukuina. Näin ollen tutkimuksen aineisto koostuu luvuista. Kyselyssä kysymykset ja vaihtoehdot voivat olla tekstimuodossa, mutta vastauksia tulkitaan lukuina. (Kananen 2015, 75, 82.) Perinteisen paperisen kyselylomakkeen lisäksi voidaan hyödyntää myös verkkotutkimusta. Verkkokyselyn etuna on, että vastaukset saadaan suoraan tietokantaan. (Kananen 2015, 211 -214.)

Kanasen (2015) mukaan kaikkia kohderyhmään kuuluvia henkilöitä tutkittaessa kyseessä on kokonaistutkimus eli census. Censusta käytetään, kun havaintoyksiköitä on vähän. Kokonaistutkimusta suositellaan käytettäväksi myös silloin, jos havaintoyksiköiden välillä on suuria eroja. (Kananen 2015, 267 -268.)

Määrällisen tutkimuksen haittapuolia ovat sen tutkijalähtöisyys, eli tutkimus on toteutettu tutkijan ehdoilla ja tarpeilla. Lisäksi kyselytutkimuksen haittapuolia ovat alhainen vastausmäärä, joustamattomuus ja mahdolliset virheet kysymyksissä, joiden korjaaminen on mahdotonta aineistonkeruun aikana. (Kananen 2015, 202.)

Määrällisessä tutkimuksessa on määritelty tarkasti mitä analyysimenetelmiä millekin aineistolle saa käyttää. Näin ollen määrällisessä tutkimuksessa ei jätetä mitään kirjoittajan oman tulkinnan varaan. Huomioitavaa on, että jo kyselylomakkeen kysymysmuodot vaikuttavat analyysimenetelmän valintaan. Mahdollisia analyysimenetelmiä ovat esimerkiksi aineistojen kuvaus tunnuslukujen ja jakaumien avulla sekä tilastolliset menetelmät, kuten korrelaatioanalyysi tai faktorianalyysi. (Kananen 2015, 83 -84, 203.)

Tutkimuksen analyysivaiheessa selvitetään minkälaisia vastauksia asetettuihin ongelmiin saadaan tai välillä voidaan myös ymmärtää, miten ongelmat olisi kannattanut asettaa tutkimusta suunniteltaessa. Tutkimuksen ydin muodostuu kerätyn aineiston analyysistä, tulkinnasta ja johtopäätöksistä. (Hirsjärvi ym. 2009, 221.)

Analyysitapoja on erilaisia. Tutkimuksessa, jossa tiedot on kerätty esimerkiksi strukturoidulla lomakkeilla, analyysi tehdään sen jälkeen kun aineisto on kerätty ja järjestetty. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa, jossa aineistoa on kerätty esimerkiksi havainnoiden, analyysia tehdään läpi tutkimusprosessin. Aineistoa siis kerätään ja analysoidaan osittain samaan aikaan. (Hirsjärvi ym. 2009, 223.)

Ennen päätelmien pohtimista aineistolle täytyy tehdä tiettyjä esitöitä. Ensimmäiseksi aineisto käydään läpi ja tarkistetaan sisältyykö siihen selkeitä virheitä tai puuttuuko aineistosta tietoja. Esimerkiksi lomakkeet käydään läpi miettien, täytyykö jokin niistä hylätä puutteellisuuden vuoksi. (Hirsjärvi ym. 2009, 221.)

Seuraavaksi pyritään täydentämään tietoja. Kyselylomaketietojen kattavuutta voidaan lisätä esimerkiksi karhuamalla. Dokumentti- ja tilastoaineistoa voidaan täydentää haastatteleamalla ja kyselemällä. Kolmas vaihe on aineiston järjestäminen tallennusta ja analyysijä varten. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineistosta muodostetaan muuttujia ja jokaiselle tapaukselle annetaan arvo laaditun muuttujaluokituksen mukaisesti. (Hirsjärvi ym. 2009, 222.)

Tulosten analysointivaiheen jälkeen tulokset täytyy selittää ja niitä tulee tulkita. Tulkinnassa tutkija pohtii analyysin tuloksia tekemällä niistä omia johtopäätöksiä. Tulkinta koostuu aineiston analyysissä esiin tulleiden merkitysten selkiyttämisestä ja pohdinnasta. Tulkinnassa on esimerkiksi pohdittava mitä tutkittavien kielelliset ilmaukset ovat merkinneet tulosanalyysissä tai kuinka tutkijan oma kielenkäyttö aineistoa kerätessä on vaikuttanut saatuihin tuloksiin. Tutkija pohtii, mikä on saatujen tulosten merkitys tutkimusalueella, mutta samalla myös mikä on laajempi merkitys tuloksilla voisi mahdollisesti olla. (Hirsjärvi ym. 2009, 229-230.)

7 Tutkimustulokset

7.1 Valittu tutkimusote

Työn tutkimusotteeksi valikoitui kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Aineistonkeruumenetelmänä toimi kysely. Kyselyn tavoitteena oli selvittää kohderyhmän kokemuksia boccian mestaruuskilpailuista. Mitä asioita kohderyhmä pitää merkittävänä, minkälaisia kehityskohteita kohderyhmän mielestä tapahtumassa on ja minkälaisia ehdotuksia tapahtuman kehittämiseksi heillä on.

Kyselyssä tarkoituksena oli hyödyntää verkkokyselyä, jotta vastaukset saataisiin suoraan tietokantaan ja virhemarginaalia pienennettyä. Näin ollen lopullinen kyselylomake (liite 1) suunniteltiin suoraan Webropol-työkalulla, jotta varmistuttiin siitä, että ohjelma mukautuu kysymysmuotoihin. Jo tutkimuksen suunnitteluvaiheessa tulkinnan apuvälineeksi valikoitui taulukointiohjelma Excel, sillä Webropol-työkalu pystyy luomaan raportin suoraan Excel-muotoon. Molempien ohjelmat olivat myös jo etukäteen tuttuja opinnäytetyön tekijälle. Kysely suunniteltiin toteutettavan iPadilla, joka huomioitiin ulkonäköä työkalulla muotoillessa. Näin ollen kysely saatiin sopimaan hyvin laitteen näytölle niin, että kysely eteni yksi kysymys kerrallaan.

Ennen kyselyn toteuttamista kyselylomake testattiin neljällä henkilöllä. Testaajat antoivat kyselylomakkeesta parannusehdotuksia, joiden avulla lomaketta kehitettiin edelleen. Toimeksiantajan toiveesta kyselyyn lisättiin tapahtuman ajankohtaa ja järjestämistiheyttä koskevat kysymykset. Lisäksi saatujen parannusehdotuksien pohjalta kysymyksiä selkeytettiin muokkaamalla vastausvaihtoehdot kysymyksissä seitsemän ja yhdeksän tapahtuman aikataulun mukaisesti kronologiseen järjestykseen. Lisäksi avoimien kysymysten lauserakenteita muokattiin neutraaleimmiksi.

Tutkimus toteutettiin kokonaistutkimuksena, eli tutkittaviksi valittiin kaikki kohderyhmään kuuluvat henkilöt. Kokonaistutkimus valittiin, sillä kohderyhmään kuuluu 41 henkilöä ja heidän välillään on paljon eroavaisuuksia. Näitä ovat esimerkiksi mihin sarjaan he kuuluvat ja mikä on liikuntavamman taso.

Tapahtumaa edeltävänä torstaina Webropol-työkaluun kirjautuessa huomattiin, että palvelussa tulee olemaan katko suurparannuksen vuoksi täysin samaan aikaan tapahtuman kanssa. Näin ollen työkalua ei pystytty suunnittelusta huolimatta hyödyntämään ja kysely jouduttiin toteuttamaan paperilomakkeita hyödyntäen. Lomakkeita tulostettiin 41 kappaletta.

7.2 Saadut tutkimustulokset

Tutkimuksen analysointivaiheessa pidettiin vahvasti mielessä tutkimusongelma, eli ”Tapahtumakonseptin luominen toimeksiantajan tapahtumaan kokemukset huomioiden” sekä tutkimuskysymykset, eli ”Mitkä asiat tapahtumassa koetaan merkittävänä kohderyhmän kokemuksen perusteella?” ”Mitkä ovat tapahtuman kehityskohteita kohderyhmän kokemusten perusteella ja kuinka niitä voisi kohderyhmän mielestä kehittää?” sekä ”Kuinka luodat kohderyhmän kokemusten perusteella toimiva tapahtumakonsepti toimeksiantajan käyttöön?”. Näin pyrittiin selittämään toimivatko asetetut ongelmat ja kysymykset vai tarvitseeko niitä tarkentaa tutkimuksen edetessä.

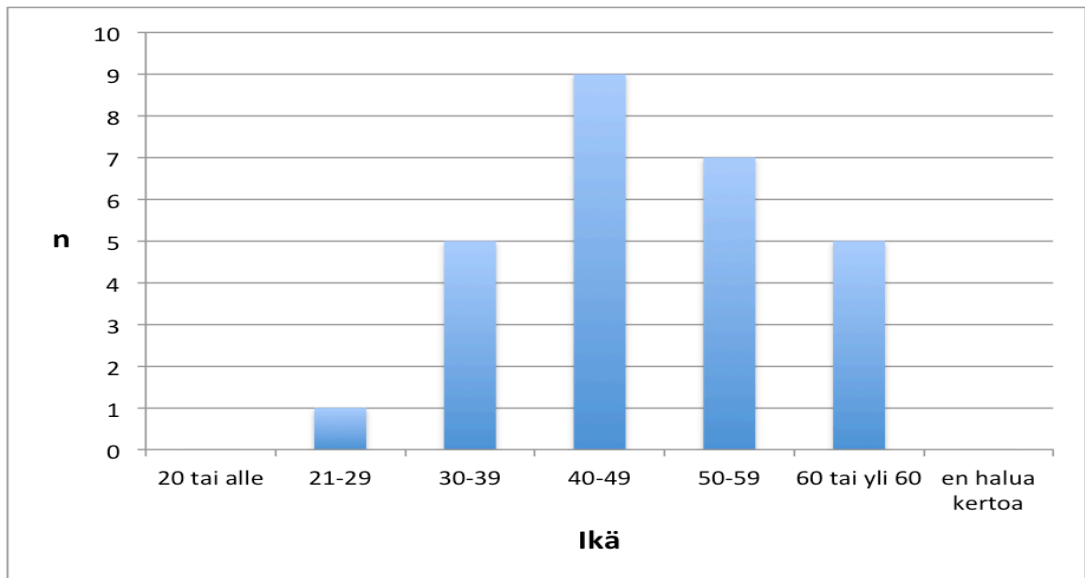
Kvantitatiivisen eli määrällisen aineiston analysointi aloitettiin heti tapahtuman jälkeen. Esityövaiheessa aineisto käytiin läpi useita kertoja. Kyselylomakkeet käytiin läpi kiinnittäen huomiota siihen, onko niissä mahdollisesti puutteellista tietoa. Kaikissa kyselylomakkeissa oli saatu vastaukset pakolliseksi merkittyihin kysymyksiin, joten puutteelliseen tietoon vedoten yhtäkään lomaketta ei hylätty. Opinnäytetyön aikataulun ollessa melko tiukka, ei kyselylomaketietoja pystytty karhuamaan ja näin täydentämään tutkimuksen tietoja. Täydennysvaihe jäi siis kokonaan pois tutkimuksesta. Täydennysvaihe jäi siis kokonaan pois tutkimuksesta. Jos aikaa olisi jäänyt enemmän, olisi kyselylomake voitu jakaa esimerkiksi Suomen CP-liiton netti- ja Facebook-sivuilla.

Läpikäynnin jälkeen kyselylomakkeiden aineistot siirrettiin paperilomakkeilta Webropol-järjestelmään. Tässä vaiheessa virhemarginaalia pyrittiin minimoimaan varmistamalla jokaisen tallennuskerran jälkeen, että vastaukset ovat todella menneet läpi järjestelmään. Kyselylomake suljettiin heti, kun kaikki lomakkeet oli syötetty, jotta linkin kautta ei voida syöttää enää vastauksia.

Webropolin avulla saatiin aineistoista koottua raportti suoraan Excel-tilukoksi, jossa jokaisella kysymyksellä oli oma välilehtensä. Excel-tilukon avulla aineistosta saatiin muodostettua muuttujia ja arvoja, kuten keskiarvot kysymyksistä, joissa selvitettiin yleisiä merkityksiä ja tämän vuoden tapahtuman kokemuksia. Jokaisesta kysymyksestä, avoimet kysymykset pois lukien, muodostettiin ympyrä- tai pylväsdiagrammi, josta oli helposti nähtävissä arvot ja muuttujat. Avoimien kysymyksien vastaukset muokattiin omalle välilehdelle niin, että jokaiselle vastaukselle saatiin oma rivi, jolloin vastauksia oli helpompi tulkita.

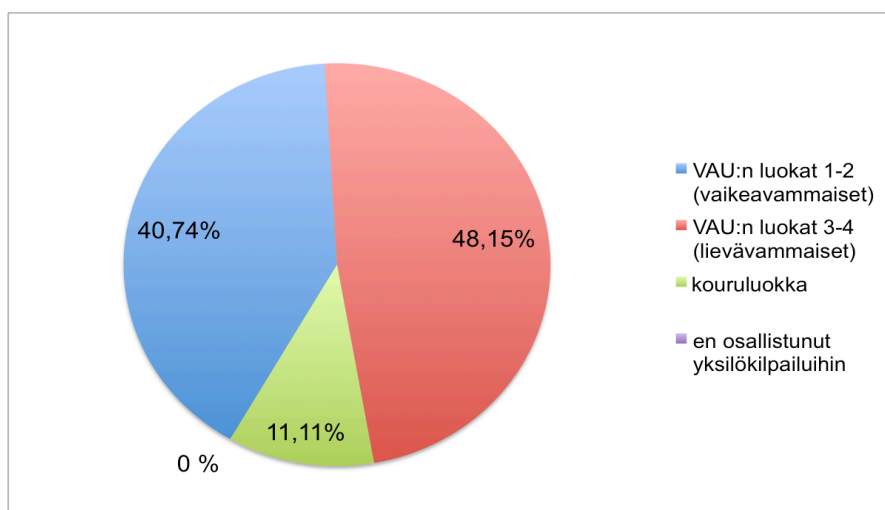
Kyselylomakkeen otoskoko oli 41 henkilöä ja vastauksia saatiin 27. Näin ollen kyselyn vastausprosentti oli 65,9.

Kyselylomakkeen tuloksiksi saatiin seuraavia asioita. Kyselyyn vastanneista 29,63 % oli naisia ja 70,37 % miehiä. Iältään kyselyyn vastanneet olivat 21- yli 60 vuotiaita. 3,7 % vastanneista, eli yksi henkilö oli 21 -29 vuotias, 18,52 % eli viisi henkilöä sijoittuivat 30 -39 ikävuoden välille, yhdeksän henkilöä eli 33,33 % 40 -49 ikävuoden välille, seitsemän henkilöä eli 25,93 % 50 -59 ikävuoden välille ja viisi henkilöä, eli 18,25 % vastanneista ilmoittivat iäkseen 60 tai yli 60 vuotta (kuvio 10).

Kuvio 10. Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma

Kyselyyn vastanneista 48,15 % eli 13 henkilöä osallistui yksilökilpailuissa lievävammaisten sarjaan (VAU:n luokat 3-4), 40,7 %, eli 11 henkilöä vaikeavammaisten sarjaan (VAU:n luokat 1-2), sekä 11,11 % eli kolme kouruluokkaan (kuvio 11). Kaikki vastanneet olivat osallistuneet yksilökilpailuihin. Parikilpailuihin osallistui 92,59 % kyselyyn vastanneista, eli 25 henkilöä.

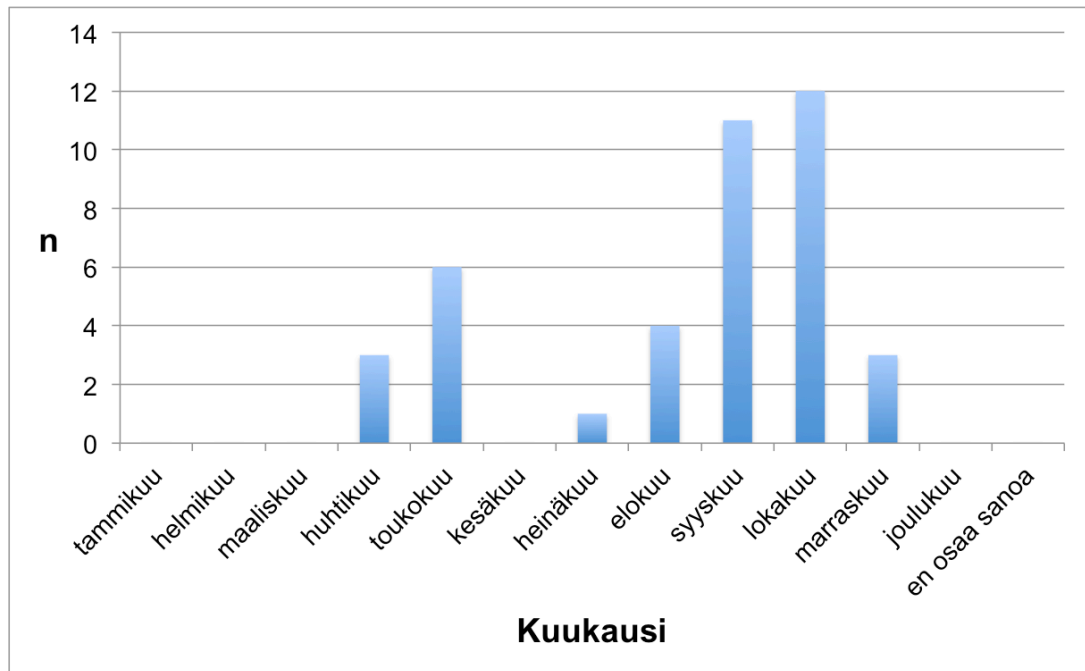
Kuvio 11. Kyselyyn vastanneiden jakautuminen sarjoittain yksilökilpailuissa

Merkityksiä ja tärkeitä asioita selvitetessä kyselyyn osallistuneet henkilöt arvioivat kyselyssä mainittuja asioita asteikoilla 4-0, jossa 4=todella tärkeä, 3=tärkeä, 2=ei kovin tärkeä, 1=ei lainkaan tärkeä 0=en osaa sanoa. Aikaisempien kokemuksien merkittävyyden keskiarvoksi saatiin 2,96, kilpailujen vaihteleva sijainti Suomessa 2,93, tapahtumapaikan toimivuus kokonaisuudessaan 3,59, kentän toimivuus 3,56, tuomaroinnin toimivuus 3,74, kilpaileminen 3,00, tapahtuman oheistoiminta 3,00, palkinnot 2,74, fyysinen aktiivisuus päivän aikana 2,74, tuttujen näkeminen 3,52, uusiin ihmisiin tutustuminen 3,11, yhteinen illanvietto 3,48 ja esteettömyyden huomioiminen 3,93.

Listattujen asioiden lisäksi kohderyhmällä oli mahdollisuus täydentää vastauksiaan joku muu, mikä? – kohdassa sekä tarkentaa vastauksia erillisellä avoimella kohdalla. Muiksi merkittäviksi asioiksi mainittiin hotellihuoneen toimivuus, pelaajat tasa-arvoisia, hallin esteetön suunnittelu sekä liikkuminen Suomessa. Jokainen näistä on yksittäinen vastaus. Sijaintia tarkennettiin kahdella kommentilla: tylsää jos sama paikka sekä vaihtelevuus välillä huono asia, sillä voi lisätä kuluja.

Kysymys ”Kuinka usein toivot boccian mestaruuskilpailut järjestettävän?” lisättiin kyselylomakkeeseen toimeksiantajan toiveesta. Tuloksiksi saatiin 27 vastausta, joista 23 oli sitä mieltä että kerran vuodessa. Näistä vastauksista yhdessä käytettiin tarkennusta vähintään kerran vuodessa. Kolme henkilöä vastasi kysymykseen joka toinen vuosi, joista yhdessä vastauksessa oli tarenus vähintään kerran kahdessa vuodessa. Yksi henkilö vastasi kysymykseen kerran vuodessa tai kerran kahdessa vuodessa.

Myös kysymys tapahtuman järjestämisen ajankohtaa koskien lisättiin kyselylomakkeeseen toimeksiantajan toiveesta. Vastaajille annettiin kysymyksen kohdalla mahdollisuus useampaan vastausvaihtoehtoon, jos he kokivat useamman vaihtoehdon toimivaksi. 11,11 % vastauksista kokivat huhtikuun parhaaksi kuukaudeksi tapahtumalle. 22,22 % pitivät toukokuuta parhaana. Heinäkuu sai vastauksista 3,7 %, elokuu 14,18 %, syyskuu 40,74 %, lokakuu 44,44 % sekä marraskuu 11,11%. Muut kuukaudet eivät saaneet kannatusta tapahtuman järjestämisen parhaimmaksi kuukaudeksi (kuvio 12).

Kuvio 12. Kyselyyn vastanneiden ehdotukset tapahtuman järjestämisen ajankohdalle

Tämänkertaisen tapahtuman järjestelyiden toimivuutta arvioitiin 4-0 asteikolla, jossa 4=erittäin hyvä, 3=hyvä, 2=kohtalainen, 1=huono, 0=en osaa sanoa. Tuloksia tulkitaan jälleen keskiarvon perusteella. Kilpailujen ennakkoinformaation keskiarvoksi saatiin 3,00. Saapuminen tapahtumaan sai keskiarvon 2,96, ensivaikutelma 3,30, yksilökilpailut 2,96, parikilpailut 3,19, tuomarointi 2,78, ohjelman laatu 2,26, ohjelman määrä 2,59, tulospalvelu 3,00, tapahtuman lopetus 0,96.

Tapahtuman järjestelyjen toimivuutta oli mahdollista tarkentaa avoimella kysymyksellä. Neljä vastaajaa tarkensi kysymystä. Kaksi tuomarointiin liittyviä asioita: tuomarointia ei koettu tarkaksi ja yksilökilpailuissa tuomarit olivat kadonneet hetkeksi. Kentän toimivuutta yksilö- ja parikilpailuissa tarkensi yksi vastaaja, sillä vastaajan mielestä yksilökilpailuissa kentällä valo oli huonompi ja viivoja oli liikaa verrattuna parikilpailujen kenttään. Yksi vastaaja toivoi tuloksia nähtäville.

Odotuksia kysyttäessä saatiin kokonaisuudessaan 15 vastausta. Seitsemästä vastauksesta kävi ilmi, että odotuksia tapahtumaa kohtaan ei ollut. Kahdessa näistä vastauksista tarkennettiin, että odotuksia ei ollut, sillä tapahtumassa on käyty monta kertaa, se on tuttu ja menee rutiinilla. Muita vastauksia olivat perinteisen porukan/tuttujen tapaaminen, joka kävi ilmi kahdesta vastauksesta, kilpaileminen ja mukavat pelit mainittiin kahdessa vastauksessa, kuljetukset ja järjestelyiden onnistuminen mainittiin niin ikään kahdessa vastauksessa, jonka lisäksi vastauksissa kommentointiin, että odotukset tuomarointia kohtaan olivat korkeammalla sekä väkimäärä oli odotettua suurempi.

Kokonaisarvosana tapahtumalle arvioitiin samalla asteikolla kuin järjestelyt. 18,52 % eli viisi vastaajaa antoi tapahtumalle arvosanan neljä, eli erittäin hyvä. 77,78 % eli 21 vastaajaa antoivat arvosanaksi kolme, eli hyvä. 3,7 % eli yksi vastaaja antoi arvosanaksi kaksi, eli kohtalainen. Keskiarvoksi muodostui 3,15, joten kokonaisarvosanaksi tapahtumalle saatiin kyselyn perusteella 3,15.

Parannusehdotuksia saatiin 11 vastaajalta. Näitä olivat kentän valaistuksen parantaminen, jotta kenttä toimii paremmin näkövammaiselle, iltaohjelman paikan valinnan miettiminen, jotta se ei olisi liian ahdas näin monelle pyörätuolinkäyttäjälle, tuomareiden parempi koulutus, väliaika/odotteluohjelma, finaalin toteutus kuppityylisesti, kourupelaajille yksi kenttä lisää, lauantain lounaan ohjeistus paremmaksi tai lounas samaan aikaan kaikille sekä hotellin inva-huoneita koskeva ehdotus, jossa invahuoneet eivät olisi yhteisessä käytössä vaan ensimmäinen halukas, joka ilmoittautuu saisi huoneen. Lisäksi juna-aikataulujen huomioimista toivottiin, sillä alkamisajankohdalla voidaan vaikuttaa siihen tarvitseeko osallistujan yöpyä tapahtuman paikkakunnalla. Parannusehdotuksena mainittiin myös, että hyväksi todettuihin tapahtumapaikkoihin voi palata. Yksi vastauksista ei ollut varsinainen parannusehdotus, sillä siinä kommentoitiin ainoastaan tapahtuman menevän rutiinilla.

Tapahtuman arvoa selvitettäessä tapahtumaa suosittelisi muille 100 % eli kaikki kyselyyn vastanneista. Kaikki 100 % vastanneista myös osallistuisivat tapahtumaan uudelleen.

Avointa palautetta jätti seitsemän vastaajaa. Hyvät järjestelyt/hyvä tapahtuma mainittiin kolmessa vastauksessa. Tuomarointi mainittiin kolmessa vastauksessa, yhdessä todettiin tuomaroinnissa olleen hieman parannettavaa ja toisessa ilmaistiin tuomareilla olevan vielä oppimista tuomaroinnissa vammaisille. Kolmannessa tapahtumaa kuvailtiin hyväksi paikaksi tuomareille oppia bocciasta. Näiden lisäksi avoimeen kohtaan jätettiin vastaus ”Vuoden valopilkku!”.

7.3 Tulosten analysointi

Who eli kuka?

Kyselyyn vastanneet olivat 21-vuotiaasta yli 60-vuotiaaseen. Kyselyn perusteella suurin osa osallistujista on yli 40-vuotiaita. Patrikan (3.11.2017) mukaan tapahtumaan osallistui 10 naista ja 31 miestä, jolloin kokonaisuudessaan tapahtumassa oli prosentuaalisesti mukana 24,3 % naisia ja 75,6 % miehiä. Lisäksi Patrikan mukaan (3.11.2017) ikähaitari osallistujien kesken oli samankaltainen, kuin kyselylomakkeen tulosten ikäjakauma. Näin ollen kyselyn saadut tulokset vastaavat hyvin todellisuutta osallistujien sukupuolesta ja iästä.

Tapahtuma koostui vuonna 2017 yksilökilpailuista sekä parikilpailuista. Yksilökilpailuiden jokaisesta kolmesta sarjasta (VAU:n luokat 1.-2. vaikeavammaiset, VAU:n luokat 3.-4. lievävammaiset sekä kouruluokka) saatiin vastauksia. Moni kyselyyn osallistunut henkilö varmisti osallistumissarjansa ennen vastausta, sillä VAU:n luokitus on osalle kilpailijoista melko tuntematon. Kyselylomakkeessa tähän kohtaan oli avattu luokitus termeillä lievä- ja vaikeavammaiset, joka selkeästi helpotti vastaamista. Luokitusten seuraamista ei koeta tapahtumassa havainnoinnin perusteella oleelliseksi ja tätä puoltaa myös kyselyssä mainittu kommentti ”pelaajat tasa-arvossa.”

Yksilökilpailuihin osallistui 41 kilpailijaa ja parikilpailuihin 18 paria, joka tarkoittaa 36:tta kilpailijaa. Näin ollen 87,7 % kilpailijoista osallistui myös parikilpailuihin. Kyselylomakkeeseen vastanneista 92,59 % osallistui myös parikilpailuihin. Näistä luvuista voidaan päätellä, että parikilpailuilla on suuri rooli mestaruuskilpailuissa. Kyselyn perusteella saatu prosentti on hieman todellisuutta suurempi, joten kaikkia vain yksilökilpailuihin osallistuneita pelaajia ei enää sunnuntaina tavoitettu.

Patrikan (9.11.2017) mukaan kilpailuissa lievävammaisten sarjaan osallistui 19 henkilöä, eli 46,3 % kaikista osallistujista, vaikeavammaisten sarjaan 16 henkilöä eli 39 % kaikista osallistuneista ja kouruluokkaan kuusi henkilöä, eli 14,6 % kaikista osallistujista. Kyselyyn vastanneista 48,15 % eli 13 henkilöä osallistui yksilökilpailuissa lievävammaisten sarjaan (VAU:n luokat 3-4), 40,74 % eli 11 henkilöä vaikeavammaisten sarjaan (VAU:n luokat 1-2), sekä 11,11 % eli kolme kouruluokkaan. Näin ollen kyselylomakkeella saadut tulokset ovat melko lähellä todellista sarjajakaumaa kilpailuissa ja eri luokilta on saatu vastauksia realistisessa suhteessa.

Why eli miksi?

Merkittävimäksi asiaksi tapahtumassa nousi tutkimuksen perusteella esteettömyyden huomioiminen keskiarvolla 3,93 sekä tuomaroinnin toimivuus keskiarvolla 3,74. Kyselyn perusteella vähiten merkitseviksi asioiksi nousivat palkinnot keskiarvolla 2,74 sekä fyysinen aktiivisuus päivän aikana samalla keskiarvolla 2,74.

Esteettömyyden huomioiminen tapahtumassa koetaan siis äärimmäisen tärkeäksi keskiarvon perusteella, jonka lisäksi tuttujen näkeminen ja yhteinen illanvietto koetaan merkittäviksi tekijöiksi molempien keskiarvojen ollessa yli 3,45. Tärkeä motiivi osallistumiselle on selkeästi muiden tapaaminen tapahtumassa.

Kyselyn perusteella vähiten merkitseväksi asiaksi nousivat palkinnot (keskiarvo 2,74) sekä fyysinen aktiivisuus päivän aikana (keskiarvo 2,74). Fyysistä aktiivisuutta kilpailupäivän aikana ei koettu kovin merkittäväksi, joten tapahtuman sosiaalinen merkitys osallistujille saa edelleen lisäarvoa tutkimuksen perusteella.

Odotuksia kysyttäessä saatiin kokonaisuudessaan 15 vastausta. Seitsemästä vastauksesta kävi ilmi, että odotuksia tapahtumaa kohtaan ei ollut. Kahdessa vastauksista tarkennettiin, että odotuksia ei ollut, sillä tapahtumassa on käyty monta kertaa, se on tuttu ja menee rutiinilla. Muita vastauksia olivat perinteisen porukan/tuttujen tapaaminen, joka kävi ilmi kahdesta vastauksesta, kilpaileminen ja mukavat pelit mainittiin kahdessa vastauksessa.

Odotuksien perusteella tapahtumaan osallistutaan, sillä ennakkokäsitys tapahtumasta on jo olemassa ja tapahtumassa tavataan tuttuja.

What eli mitä?

Parhaan arvosanan tämän vuoden tapahtumajärjestelyjä koskevassa kysymyksessä sai kilpailujen ilmapiiri 3,52 sekä ensivaikutelma 3,30. Tuomarointi on kyselylomakkeen perusteella eniten kehittämistä vaativa asia, niin avointen vastauksien kuin keskiarvon (2,78) perusteella.

Muita kehittämiskohtia ovat esteettömyyden parantaminen entisestään kentillä sekä iltahjelmassa. Tapahtuman lopetuksesta ei saatu luotettavaa tietoa kyselylomakkeen vastauksista, sillä en osaa sanoa – vastauksien prosentuaalinen osuus, 70,37 % oli niin suuri. Tämä johtuu siitä, että suurin osa vastaajista vastasi kyselylomakkeeseen vielä tapahtuman ollessa käynnissä, omien peliensä päätyttyä tai pelitauolla sunnuntai-iltapäivänä.

Ohjelman laatu ja määrä – kohdat oli suunniteltu huonosti kyselylomakkeeseen. Usea vastaaja pyysi tarkennusta kysymykseen. Lisäksi molemmissa vastauksissa oli useita ”en osaa sanoa” – vastauksia. Näin ollen en koe vastauksien olevan luotettavia tai vastaamaan tutkimusongelmaan, sillä kysymystä ei ymmärretty kuten tutkija oli sen ajatellut ja vaihtoehdot olivat konseptin luomisen kannalta turhia. Tärkeämpänä kysymyksenä olisi ollut esimerkiksi tapahtuman aikataulun toimivuus, joka jäi kyselylomakkeesta kokonaan puuttumaan.

Tutkimustuloksien perusteella parikilpailut sujuivat yksilökilpailuja paremmin, sillä parikilpailujen keskiarvo oli 0,23 prosenttiyksikköä yksilökilpailujen keskiarvoa parempi. Sunnuntaina havaintojen perusteella tuomarointi toimi lauantaita paremmin, joten keskiarvon selityminen voi johtua osittain tästä. Tulospalvelu toimi tapahtumassa kyselyn mukaan hyvin

keskiarvon ollessa 3,00. Yhdessä vastauksessa tulospalvelun parannusehdotukseksi mainittiin tulosten saaminen näkyville, joten tulospalvelulle toivotaan vielä pientä kehitystä.

Tapahtuman ennakkoinformaation levitys oli onnistunut pääsääntöisesti hyvin, mutta kuusi vastaajaa koki saadun ennakkoinformaation tyydyttäväksi. Ensivaikutelman keskiarvo oli myöskin hyvä, joten tapahtuman aloituksessa osallistujien odotukset ovat suurilta osin täyttyneet.

Tapahtuman arvoa selvitetessä tapahtumaa suosittelisi muille 100 %, eli kaikki kyselyyn vastanneista. Kaikki 100 % vastanneista myös osallistuisivat tapahtumaan uudelleen. Tämä kertoo nykyisen rungon toimivan osallistujien mielestä hyvin. Kokonaisarvosanaksi tapahtumalle saatiin kyselyn perusteella 3,15, joten tapahtumassa löytyy silti vielä kehittämistä. Kilpailujen ilmapiirin vastaukset olivat keskiarvoltaan 3,52, joka kertoo kohderyhmän viihtyvän tapahtumassa. Avoimeen kohtaan jätetty vastaus ”Vuoden valopilkku!” kertoo tapahtuman merkittävyydestä kohderyhmän jäsenelle vuositasolla.

When eli milloin?

Kyselytulosten perusteella tapahtuma tulisi järjestää kerran vuodessa. Kyselyyn vastanneiden mukaan sopivin kuukausi olisi syyskuu tai lokakuu. Mahdollisesti myös toukokuu voi toimia. Muut kuukaudet eivät ole kohderyhmän mielestä toimivia kilpailukuukausia.

Parikilpailujen osallistumisprosentti on korkea, joten kilpailut tulisi kyselyn perusteella säilyttää kaksipäiväisinä, lauantain yksilökilpailut ja sunnuntain parikilpailut sisältävänä tapahtumana.

Where eli missä?

Merkittävimmäksi asiaksi nousi tutkimuksen perusteella esteettömyyden huomioiminen keskiarvolla 3,93. Kilpailujen vaihtelevan sijainnin Suomessa keskiarvoksi saatiin 2,93, tapahtumapaikan toimivuus kokonaisuudessaan sai keskiarvoksi 3,59 ja kentän toimivuuden keskiarvo oli 3,56. Lisäksi avoimessa kohdassa mainittiin hallin esteetön suunnittelu sekä liikkuminen Suomessa. Muiksi merkittäviksi asioiksi mainittiin hotellihuoneen toimivuus. Parannusehdotuksena mainittiin myös, että hyväksi todettuihin tapahtumapaikkoihin voi palata.

Näin ollen kyselytuloksien mukaan tapahtumapaikan on oltava mahdollisimman esteetön kokonaisuudessaan sisältäen hallin, kentät, hotellihuoneet ja iltaohjelman tapahtumapaikan. Aiempien, hyvien tapahtumapaikkojen hyödyntäminen on myös kyselyn perusteella mahdollista.

7.4 Johtopäätökset

Kaikki kyselyyn osallistuneet suosittelisivat tapahtumaa muille ja osallistuisivat siihen uudelleen. Lisäksi kilpailujen ilmapiiri koettiin erittäin hyväksi tai hyväksi. Uskon mukavaan ilmapiiriin vaikuttaneen esimerkiksi toimivan tapahtumapaikan, CP-liiton työntekijöiden paikalla olemisen ja sen, että lähes kaikki tapahtuman osallistuneet henkilöt tietävät toisensa jo ennestään.

Kyselyn perusteella suurin osa osallistujista oli yli 40-vuotiaita. Tapahtumassa oli Patrikan (3.11.2017) mukaan huomattavissa kohderyhmän ikääntymistä erilaisten toimintojen suorittamisessa. Tulevaisuuden tapahtumissa on pohdittava ikääntymisen tuomia haasteita, jotka voivat näkyä esimerkiksi esteettömyyden tärkeyden kasvamisessa entisestään. Ikääntyminen voi vaikuttaa myös siihen, että tapahtuman aikataulu täytyy muodostaa niin, että päivät pysyvät sopivan mittaisena ja taukoja on riittävästi.

Ikääntymisen huomioimisen lisäksi on tärkeää pohtia, kuinka tapahtumaan saataisiin mukaan lisää nuoria osallistujia. Tämän vuoden tapahtumassa perinteinen Timpan Tooppi jaettiin nuorelle kilpailijalle perusteena: Tämän huomionosoituksen avulla pyritään ilmaisemaan nuorten mukana olemisen tärkeyttä sekä hyvää asennetta pelaamista ja lajia kohtaan. Esimerkiksi tämänkaltaiset kunnianosoitukset voivat toimia kannustimena nuorten mukaan saamiselle.

Ikärakenteen tiedostaminen voi myös auttaa ohjelman suunnittelussa, sillä näin voidaan yleistäen päätellä, minkälaisia asioita ohjelmassa tietty ikäryhmä arvostaa. Esimerkiksi iltaohjelmassa voisikin olla mukana esimerkiksi stand-up-koomikko tai yleisöä tanssittava laulaja/dj.

Koska boccian mestaruuskilpailut toteutetaan vapaaehtoisten voimin, on tuomareiden löytäminen ollut haastavaa. Vuonna 2017 mukaan saatiin muutama lähihoitajaopiskelija, mutta heidän tietonsa bocciaa olivat vielä lauantaina melko hatarat. Opiskelijoiden hyödyntäminen voi olla ajoittain helpompaa kuin vapaaehtoisten löytäminen, joten kyseistä tapaa kannattaa käyttää aina kuin se on mahdollista. Boccian mestaruuskilpailuissa näkyy vahvasti cp-vamman eri tasot sekä liitännäisvammojen kirjo. Näin ollen kilpailut toimivat erinomaisena oppimisympäristönä opiskelijoille. Tätä näkökulmaa voisi hyödyntää kun otetaan yhteyttä oppilaitoksiin.

Oppilaitosyhteistyössä voidaan hyödyntää työharjoittelijoita, ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoita sekä toisen asteen opiskelijoita. Oppilaitoksiin tulisi ottaa mielestäni

yhteyttä heti, kun kilpailuajankohta on tiedossa. Tämä edesauttaa opettajia suunnittelemaan opintokokonaisuuksia ja opiskelijat on mahdollista sitouttaa tapahtumaan niin, että heidät voidaan kouluttaa riittävän hyvin ennen varsinaisia kilpailuja. Koulutuksessa opiskelijat voivat esimerkiksi pelata erän bocciaa, jolloin jokainen saa tuomaroinnin lisäksi kokemuksen pelaajana olemisesta. Jos yhteydenotto tapahtuu oppilaitoksen mielestä liian aikaisin, voidaan yhteyttä ottaa uudelleen heidän toivomanaan ajankohtana.

Kilpailuissa tekemiäni havaintojen perusteella tuomarointi toimi sunnuntain parikilpailuissa paremmin, sillä opiskelijat olivat saaneet tuomarointiin rutiinin. Koska kohderyhmä kokee sosiaalisuuden suureksi tekijäksi kilpailuissa, voi parin kanssa kilpaileminen myös vaikuttaa siihen, että järjestelyt koettiin toimivammiksi parikilpailuissa. Parikilpailuissa myös aikataulu on tiiviimpi ja pelit etenevät nopeammin kuin yksilökilpailuissa, joten myös tämä voi mielestäni vaikuttaa kokemukseen, että parikilpailut toimivat yksilökilpailuja paremmin. Sosiaalinen aspekti ja tuttujen näkeminen on ehdottomasti yksi boccian mestaruuskilpailuiden tärkeimmäksi koetuista asioista.

Yhteisöllisyys on jo nyt hyvin huomioitu tapahtuman järjestelyissä, sillä kilpailujen lisäksi kohderyhmällä on mahdollisuus osallistua yhteiseen illanviettoon ja jokainen kilpailuihin osallistunut henkilö osallistui myös illalliselle (Patriikka 3.11.2017). Lisäksi tapahtuman aikataulu antaa hyvin mahdollisuuden osallistujille kuulumisien vaihtoon ja tutustumiseen. Myös tapahtumapaikka mahdollisti kuulumisien vaihtoa hienosti, sillä paikka oli riittävän tilava yleiseen liikehdintään ja tarjolla oli mahdollisuus kahvitteluun ja ruokailuun yhdessä muiden tapahtumaan osallistuneiden kanssa.

Parannusehdotuksissa tuli esille myös, että yksi henkilö voisi siis tarkistaa pallot etukäteen, jotta ne olisivat mahdollisimman samankaltaisia. Tapahtumassa on pystytty perinteisesti merkkamaan kentät tapahtumaa edeltävänä iltana (Patriikka, A. 3.10.2017). Merkkauksilaisuudessa yksi henkilö voisi siis tarkistaa pallot etukäteen, jotta ne olisivat mahdollisimman samankaltaisia. Jos kaikkia palloja ei ole mahdollista saada pelipaikalle edellisenä iltana tai samankaltaisia palloja ei käytössä olevista löydy, voitaisiin pallot arpoa kentille ennen tapahtuman virallisia avajaisia tapahtuma-aamuna.

Koska tapahtumassa CP-liiton liikuntasuunnittelija oli vastuussa tulospalvelun toiminnasta, oli tehtävään ajoittain haastavaa saada työrauha, sillä kilpailijat halusivat vaihtaa kuulumisia sekä jutella hänen kanssaan. Näin ollen tulevissa tapahtumissa voisi olla erillinen kisakanslia, jossa liiton henkilökunta keskustelisi osallistujien kanssa sekä vastaisi käytännön kysymyksiin ja tulospalvelu voisi olla rauhoitettuna erillisessä tilassa, kuten pukuhuoneessa. Tässä tilanteessa kenttien sihteerit toisivat ottelupöytäkirjat kisakanslian sijasta

tulospalveluun. Tulevaisuudessa tulospalvelun pyörittämiseen voitaisiin myös etsiä ulkopuolinen henkilö/henkilöt, jotta tapahtuman suunnittelija saisi irrotettua itsensä sitovasta tehtävästä. Tämä taas vaatii lisää vapaaehtoisia ja tulospalvelukoulutusta, joten ehdotus voi olla vaikea toteuttaa.

Jos kilpailuissa käytetty tulohjelma sallii, voitaisiin tulokset heijastaa esimerkiksi videotykin ja lakanan avulla kisakanslian taakse ja näin kilpailijat näkisivät tilanteen. Tekniikkaa voitaisiin käyttää myös helpottamaan kentille sijoittumista, jos ohjelman avulla voitaisiin saada näkyviin millä kentällä kukin pelaa. Idean toteuttaminen vaatii lisätöitä, joten ehdotukseni mukaisessa tilanteessa tulospalveluun tarvittaisiin kaksi henkilöä.

Kilpailupäivien aikana tekemieni havaintojen mukaan osallistujat arvostavat tilaisuudessa myös sitä, että tapahtumassa he pääsevät tapaamaan Suomen CP-liiton henkilökuntaa. Kisakansliassa suunnittelijoiden sekä toiminnanjohtajan kanssa kävi juttelemassa kymmeniä osallistujia. Tapahtuma on mielestäni tärkeä väylä kohderyhmälle olla yhteydessä liittoon ja toisinpäin. Yleisiksi puheenaiheiksi nousivat kohderyhmän kuulumiset, kyselyt tulevista tapahtumista, muistelut aiemmista tapahtumista sekä yleiset toiveet toimintaa koskien. Mielestäni on tärkeää, että tulevissa tapahtumassa on edelleen mukana myös muita liitossa työskenteleviä henkilöitä kuin liikuntasuunnittelija.

Tapahtuman oheistoimintaa ei nähty tulosten kärkipäässä. Järjestäjän näkökulmasta kuitenkin esimerkiksi arpajaisilla voi olla suuri merkitys varainkeruussa ja kahvio mahdollistaa lounaan ja välipalojen ostamisen. Luulen, että näiden olemassaolo on erittäin tärkeää toimivuuden kannalta. Lounaalla kävi kahvion henkilökunnan mukaan lauantaina 40 osallistujaa, joten lounasmahdollisuutta todella hyödynnettiin (Elenia Areenan henkilökunta 14.10.2017).

Myös tulevaisuudessa lounasmahdollisuus kannattaa järjestää, jos tapahtumapaikalla on siihen mahdollisuus. Jos tapahtumapaikalla ei ole kahviota, kannattaa pohtia haluaisiko paikallinen yhdistys järjestää pienimuotoisen kahvituksen ja tilattaisiinko lounas pitopalvelusta niin, että jokainen halukas ilmoittautuisi etukäteen. Parannusehdotuksissa mainittiin myös, että lounas kaipaisi hieman tarkempaa ohjeistusta. Liiton henkilökunta voisi tarkkailla tilannetta ja käydä esimerkiksi kenttä kerrallaan kehottamassa pelaajia lounastauolle, jos huomaavat heillä olevan taukoa. Tämä jouduttaisi myös tapahtuman aikataulua.

Invahuonetta koskevan käytännön, jossa hotellin invahuoneet ovat yhteiskäytössä, parannusehdotustoive tuli vain yhdeltä henkilöltä, joten toistaiseksi en koe tarpeelliseksi olemassa olevan käytännön muuttamista. Samassa ehdotuksessa mainittiin myös juna-

aikataulujen huomioiminen. Julkisten kulkuneuvojen aikataulujen tarkistaminen on suunnitteluvaiheessa vaikeaa, sillä tapahtuman aikataulu suunnitellaan reilusti ennen kuin julkisten kulkuneuvojen lopulliset aikataulut ovat saatavilla.

Kysymys koskien tapahtuman järjestämisen tahtia jätettiin avoimeksi, sillä etukäteen oli vaikeaa ennakoida, minkälainen tahti olisi kohderyhmän mielestä sopiva. Tulokset jakautuivat kuitenkin yllättävän tasaisesti, sillä vastaustyyppejä oli lopulta ainoastaan kaksi, kerran vuodessa tai joka toinen vuosi. Lisäksi muutamassa vastauksessa käytettiin tarkentavia sanamuotoja. Tapahtuma on järjestetty pitkään vuosittain ja kohderyhmän mielestä tämä on ylivoimaisesti suosituin tahti. Kohderyhmä on havaintojen ja muiden kysymyksien vastauksien perusteella tottunut vuosittaiseen tapahtumaan. Tätä tukee myös avoimen palautteen kommentti ”Vuoden valopilkku!”. Näin ollen tapahtuman järjestämistehyys kannattaisi tutkimuksen perusteella säilyttää ennallaan, vuosittaisena tapahtumana. Ajankohtana kannattaa säilyttää syksy, sillä kohderyhmän mielestä tapahtumakuukaudeksi sopii parhaiten syyskuu tai lokakuu.

Tapahtuman onnistumisen kannalta esteettömyyden huomioiminen on äärimmäisen tärkeää. Tapahtumapaikan ja kaikkien tapahtumaan sidoksissa olevien tilojen esteettömyys tulisi mielestäni siis selvittää hyvin ennen tapahtumaa. Tilojen toimivuus voidaan toteuttaa tutustumalla tiloihin paikan päällä ennen tapahtumaa ja suorittamalla esteettömyyskartoitus. Tarkastelussa voidaan hyödyntää kohderyhmää, sillä heidän avullaan on mahdollista muodostaa käyttäjäarvio tai parhaimmillaan jopa asiantuntija-arvio. Näin kohderyhmään kuuluvat henkilöt voivat arvioida tilojen toimivuutta peilaten omaan toimintakykyynsä, paikalla olisi hyvä olla niin lievä- kuin vaikeavammaisia henkilöitä. Koska tapahtuma toteutetaan yhdessä cp-yhdistyksien kanssa, on järjestävän yhdistyksen jäseniä, eli kohderyhmää, mahdollista pyytää mukaan kartoitukseen.

Esteettömyyden lisäksi tapahtumapaikan toimivuus kokonaisuudessaan sekä kentän toimivuus koettiin merkittäviksi yli 3,5 keskiarvon perusteella. Nämä kaksi asiaa voidaan sitoa osaksi suunnitteluvaiheessa toteutettavaa kohderyhmän kanssa tehtävää kartoitusta, jotta saadaan näkemys toimivuudesta useammalta henkilöltä. Kyselyssä kehitysehdotuksia selvittäessä tuli myös ehdotus vanhojen hyvien tapahtumapaikkojen hyödyntämisestä. Näin ollen hyvin tavoitettavia ja toimivia paikkoja voidaan hyödyntää, sillä tapahtuman vaihtelevaa sijaintia (keskiarvo 2,93) ei koettu kovin tärkeänä tekijänä tapahtuman merkittävyyksiä selvittäessä, yhtä positiivista tarkennusta lukuun ottamatta.

Kentän valaistusta koskenut kehitysehdotus liittyy myös esteettömyyteen. Jos tapahtumapaikka täyttää esteettömyyden kriteerit muilla tavoilla, voidaan kenttäjaoissa kiinnittää huomiota siihen, että näkövammaisille pelaajille pyritään tarjoamaan mahdollisimman hyvin valaistusta ja selkeää kenttää.

Mielestäni tulevissa tapahtumissa sähköposti-informaation lisäksi boccian mestaruuskilpailuille voitaisiin luoda Facebook-sivut. Sosiaalisen median suosion myötä Facebookin kautta osallistujat voisivat halutessaan ottaa yhteyttä suunnittelijaan ja jakaa kysymyksiä, jotka kokevat myös muille tärkeiksi. Tapahtumaa voitaisiin mainostaa Suomen CP-liiton omalla Facebook sivulla. Nettisivut toimivat myös hyvänä kanavana ja niitä kannattaa mielestäni hyödyntää myös jatkossa

Tutkimustulosten, niiden analysoinnin sekä tehtyjen johtopäätösten pohjalta muodostettiin erillinen tapahtumakonsepti, joka löytyy opinnäytetyön liitteistä (liite 2). Luotuun op-
paaseen on kirjattu tapahtuman tavoite ja viesti, kohderyhmän kuvaus, lähtökohtien pohdinta (tapahtumapaikka sekä -ajankohta), tapahtumaprosessin helpottamiseksi luodut muistilistat suunnittelu- ja toteutusvaiheista, vastuuhenkilöiden eli projektiryhmän kuvaus sekä sisältö- ja ohjelmaehdotukset tapahtumalle. Opas on visualisoitu niin, että se olisi mahdollisimman esteetön ja selkeä.

8 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda tapahtumakonsepti toimeksiantajalle jo olemassa olevasta tapahtumasta kohderyhmän kokemukset huomioiden. Näin ollen konseptia luotaessa pyrittiin vahvistamaan toimivia käytäntöjä, mutta samalla antamaan uusia näkemyksiä tapahtumasta kohderyhmän kokemukset huomioiden.

Tapahtuman osallistujista 100 prosenttia osallistuisi tapahtumaan uudelleen sekä suosittelee sitä muille. Tämä kertoo, että perinteinen tapahtuma ja sen löyhä konsepti toimii suurimmilta osin erinomaisesti. Näin ollen olemassa olevaa, toimivaa kokonaisuutta kannatti ehdottomasti hyödyntää ja luoda sen pohjalta konsepti.

Tietoperustassa käsiteltiin esteettömien liikuntatapahtumien kannalta tärkeitä asioita, kuten tapahtuman järjestämistä yleisesti, liikuntavammaisuutta sekä tapahtumakonseptointia. Nämä tiedot toimivat kattavana pohjana konseptille, sillä viitekehyksessä käsitellyjä asioita hyödynnettiin lopullisessa tuotoksessa. Toimeksiantajan kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä, jotta lopputulos palvelisi mahdollisimman hyvin heitä.

Apuna konseptoinnissa käytettiin Goldblattin (2008, 248) viiden W:n apukysymyksiä sekä Vallon & Häyrisen (2014, 109) Onnistuneen tapahtuman – mallia®. Työkalut risteävät osittain, joten molempia käyttämällä pyrittiin lisäämään konseptin toimivuutta. Konseptoinnin pohjana toimi määrällisellä tutkimusotteella toteutettu kysely, jonka tuloksia analysoitiin kattavasti työkaluja hyödyntäen. Tutkimuksessa ja ideoinnissa olisi voitu hyödyntää myös laadullista tutkimusotetta, kuten teemahaastattelua tai aivoriihtä, mutta aikataulusyistä päädyttiin laadullinen tutkimusote jättämään kokonaan pois tutkimuksesta.

Yhteistyö toimeksiantajan ja kohderyhmän kanssa toimi hyvin, joka ehdottomasti auttoi työn tekemisessä. Tapahtumakonseptin avulla pyrittiin luomaan muistilista selkeyttämään tapahtuman työtehtäviä. Konsepti siis toimii aputyökaluna tapahtuman järjestämisessä vuosittain.

8.1 Tutkimuksen pätevyys ja luotettavuus

Tutkimuksen validiteetilla eli pätevyydellä tarkoitetaan mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä tutkimuksella on tarkoitettu mitattavan. Pätevässä tutkimuksessa ei ole systemaattisia virheitä. Näin ollen tutkittavan tulisi ymmärtää mittari, kyselylomake ja kysymykset, kuten tutkija on olettanut. Näin tulokset eivät vääristy. Validiutta tuleekin tarkastella jo tutkimusta suunniteltaessa. (Vilkkä 2015, 193.)

Tutkimuksen reliabiliteetilla eli luotettavuudella tarkoitetaan tulosten tarkkuuta, eli sitä kuinka mittaus kykenee antamaan ei-sattumanvaraisia tuloksia ja kuinka mittatulokset voidaan toistaa. Mittaus tulisi pystyä toistamaan niin, että saman henkilön kohdalla saadaan täysin sama mittaustulos riippumatta siitä kuka tutkii. Tässä on myös huomioitava tutkimuksen aika ja paikka, eli tutkimustuloksia ei voida yleistää näiden pätevyysalueen ulkopuolelle. (Vilka 2015, 194.)

Validiteetin ja reliabiliteetin avulla muodostetaan mittarin kokonaisluotettavuus. (Vilka 2015, 194.) Tutkimuksen luotettavuus voi heikentyä tutkimuksen aikana monien asioiden seurauksesta. Virheitä voi syntyä esimerkiksi jos vastaaja muistaa jonkin asian väärin tai ymmärtää asioita eri tavalla kuin tutkija. Virheitä voi syntyä myös tallennusvaiheessa. (Vilka 2015, 194.)

Työn luotettavuutta on mahdollista arvioida vain, jos dokumentaatiota on riittävästi. Kaikkien vaiheiden tulee olla riittävän läpinäkyviä, jotta opinnäytetyötä voidaan arvioida aukottomasti. (Kananen 2015, 66.)

Tutkimuksen kyselylomakkeessa oli tiettyjä ongelmia pätevyyden kannalta, sillä tutkittavat eivät ymmärtäneet jokaista vastausvaihtoa, kuten opinnäytetyön tekijä oli ne oletanut. Näitä kohtia ei käytetty tapahtumakonseptia muodostaessa, vaan ne hylättiin epäpätevyyden vuoksi. Otollisin kohta tutkimuksen mittausvirheille oli, kun tietoja siirrettiin kyselylomakkeilta Webropol-työkaluun. Tämä työvaihe yritettiin toteuttaa mahdollisimman huolellisesti mittausvirheiden minimalisoimiseksi. Vaiheet pyrittiin kuvaamaan ja dokumentoimaan mahdollisimman kattavasti, jotta tutkimus olisi riittävän läpinäkyvä.

Opinnäytetyön aineistojen valinnassa kiinnitettiin huomiota aineistojen luotettavuuteen. Luotettavuutta arvioitaessa huomioitiin Kananen (2015, 116) mainitsevat Coghlanin & Brannickin (2010) luomat kysymykset aineistojen luotettavuutta koskien:

- Dokumentin tuottaja: kuka keräsi aineiston?
- Aika: milloin aineisto kerättiin?
- Sisältö: mitä aineisto pitää sisällään?
- Tarkoitus: miksi aineisto kerättiin?

Opinnäytetyössä ei käytetty vanhoja lähteitä (lukuunottamatta teos Iiskola-Kesonen, H. 2004.), aineistojen tuottajiin ja heidän asemiinsa kiinnitettiin huomiota, sisältöön perehdyttiin ennen lähteeksi valitsemista ja aineiston tarkoitusta pohdittiin. Saman aihealueen vastaavanlaisia teoksia myös vertailtiin, jotta työssä käytettävän aineiston tarkoitus ja sisältö olisivat mahdollisimman luotettavia.

Hyvä tieteellinen käytäntö edellyttää, että tutkimukseen osallistuva on saanut etukäteen

riittävästi tietoa tutkimuksesta ja voi tämän perusteella päättää halustaan osallistua tutkimukseen. Informoinnissa voidaan hyödyntää saatekirjettä tai haastattelupyyntöä. Saatekirjeestä tulisi käydä ilmi esimerkiksi, mistä tutkimuksessa on kysymys, ketkä ovat sen osapuolia, mikä on tutkimuksen tarkoitus, ketkä käyttävät tutkimustuloksia, mihin tuloksia käytetään, milloin tutkimus valmistuu ja missä siihen on mahdollista tutustua sekä miksi kyselyyn vastaaminen on tärkeää ja mistä on mahdollista saada lisätietoja tutkimuksesta. (Vilka 2015, 190 -191.)

Ajatuksella tehdyn saatekirjeen avulla pyrittiin lisäämään tutkimuksen luotettavuutta. Vilkan (2015, 192) mukaan saatekirjeen avulla voidaan lisätä tutkimuksen läpinäkyvyyttä ja uskottavuutta. Lisäksi saatekirjeen ollessa vakuuttava, tutkimuskohde saa tutkimuksesta pätevän kuvan ja voi olla motivoituneempi vastaamaan kyselyyn. (Vilka 2015, 192.)

Tutkimus toteutettiin Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti noudattamalla jokaista yhdeksää keskeistä lähtökohtaa. (Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012, 6-7).

8.2 Ehdotuksia jatkotutkimuksiksi

Samasta ilmiöstä on mahdollista tehdä useita opinnäytetöitä vaihtamalla näkökulmaa. Eri tarkastelukulmia hyödyntämällä tutkimusilmiö hahmottuu vähitellen jolloin sopiva tutkimusaihe ja sen tutkimusongelma löytyy. (Kananen 2015, 14.)

Jatkotutkimuksia ajatellen opinnäytetyön näkökulma voisi vaihtua esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen terveyteen, eli kuinka kilpailut vaikuttavat näihin osa-alueisiin kohderyhmässä. Aihealueen kirjallisuuteen ja tutkimuksiin perehtyessäni havaitsin, että tutkimustietoa ja tutkimuksia esteettömyydestä osana tapahtumanjärjestämistä on todella vähän. Tämä voisi myös olla yksi hyvä näkökulma liikuntavammaisten tapahtumia järjestettäessä.

Vapaaehtoisuuden ollessa suuressa roolissa boccian mestaruuskilpailuissa, voisi vapaaehtoisuuden tutkiminen tai opiskelijayhteistyön kehittäminen olla hyödyllinen näkökulma tapahtuman kehittämisen kannalta.

Lähteet

Kirjalähteet

- Alaranta, H., Kannisto, M. & Rissanen, P. Vammaisuus ja liikunta. Teoksessa Vuori, I., Taimela, S. & Kujala, U. 2005. Liikuntalääketiede. Duodecim. Karisto Oy:n kirjapaino. Hämeenlinna. s. 525 -537
- Bowdin, G., Allen, J., O'Toole, W., Harris, R. & McDonnell, I. 2011. Events Management. 3. painos. Elsevier Butterworth-Heinemann. Oxford.
- Booth, A. 2010. Developing the Event Concept. Teoksessa Robinson, P., Wale, D. & Dickson, G. 2010. Event Management. CABI. Cambridge. s.19 -31
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Tammi. Helsinki.
- Huovinen, P. 2008. Liikuntapalveluiden tuottamisessa tarvitaan laajaa yhteistyötä. Teoksessa Teiska, M. 2008. Liikuntaa liikkujille – soveltaen sopivaksi. Forssan kirjapaino Oy. Forssa. s. 56 -57
- Huttunen, H. 2008. Liikunnan suunnittelu, ohjaus ja toteutus. Teoksessa Teiska, M. 2008. Liikuntaa liikkujille – soveltaen sopivaksi. Forssan kirjapaino Oy. Forssa. s. 19 -21
- Iiskola-Kesonen, H. 2004. Käsikirja tapahtumajärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Suomen Graafiset Palvelut Ltd.
- Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas – Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisu. Juvenus Print. Jyväskylä.
- Kempainen, E. 2008. Kohti esteetöntä yhteiskuntaa – Yhteiskuntapolitiikan normatiiviset keinot esteettömyyden edistämässä. Stakes. Valopaino Oy. Helsinki.
- Kilpelä, N. 2013. Esteettömät sisäliikuntatilat. Opetusministeriön liikuntapaikkajulkaisu 106. Rakennustieto Oy. Helsinki.
- Kokoontumislaki 22.4.1999/530.
- Metsämuuronen, J. 2009. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 4. laitos., 1. painos. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Mäenpää Helena 2014. CP-vamma. Teoksessa Pihko H., Haataja L. & Rantala H. (toim.) Lastenneurologia. 2014. Kustannus Oy Duodecim. Helsinki. s. 128-137

Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimuseettinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 5.10.2017. Saatavilla: http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Paasonen, J. 2013. Yleisötilaisuuksien turvallisuus. Tietosanoma. Helsinki.

Pihlajakoski, A. 2004. Vapaaehtoisten voima megatapahtumassa. Teoksessa Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumanjärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Suomen Graafiset Palvelut Ltd. s. 35-36

Poutney, T. 2007. Physiotherapy for children. Butterworth Heinemann Elsevier. Elsevier Ltd. China.

Rakennustietosäätiö RTS. 2007. Esteetön rakennus ja ympäristö - Suunnitteluopas. Tammer-Paino Oy. Tampere.

Rasa, J. & Hietala, J. 2010. Huonokuuloisen toimintaedellytykset. Teoksessa Suomen standardisoimisliitto SFS ry 2010. Esteettömyys. Osa 1: Johdanto ja periaatteet tuotteiden, palveluiden ja ympäristöjen suunnitteluun. SFS. Helsinki. s. 33-43.

Rintala, P. 2008. Liikunnan mahdollisuudet: CP-vamma, MMC ja hydrokefalia. Teoksessa Teiska, M. 2008. Liikuntaa liikkujille – soveltaen sopivaksi. Forssan kirjapaino Oy. Forssa. s. 13-15.

Rintala, P., Huovinen, T. & Niemelä S. 2012. Soveltava liikunta. Tammerprint Oy. Tampere.

Suomen standardisoimisliitto SFS ry 2010. Esteettömyys. Osa 1: Johdanto ja periaatteet tuotteiden, palveluiden ja ympäristöjen suunnitteluun. Helsinki: SFS.

Teiska, M. 2008. Liikuntaa liikkujille – soveltaen sopivaksi. Forssan kirjapaino Oy. Forssa.

Turkia, R-M 2004. Talkoolainen joka lähtöön. Teoksessa Iiskola-Kesonen, H. 2004. Mitä, miksi, kuinka? Käsikirja tapahtumanjärjestäjille. Suomen Liikunta ja Urheilu ry. Suomen Graafiset Palvelut Ltd. s. 42-43.

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2014. Tapahtuma on tilaisuus – tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 4. painos. Tietosanoma. Helsinki.

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä. 4., uudistettu painos. PS-kustannus. Juva.

Sähköiset lähteet

Huopainen, J. 2017. Boccia soveltuu toimintakyvylle kuin toimintakyvylle. Viitattu 12.10.2017. Saatavilla:

<http://www.vammaisurheilu.fi/ajankohtaista/liikuntamaa/liikuntamaa-blogi/4939-boccia-soveltuu-toimintakyvylle-kuin-toimintakyvylle>

Innostun liikkumaan. Motoriikan haasteet. Viitattu 25.9.2017. Saatavilla:

<http://www.innostunliikkumaan.fi/tiedosta/motoriikan-haasteet>

Invalidiliiton esteettömyyskeskus ESKE & Suomen Vammaisurheilu ja –liikunta ry. 2017.

Esteetön ja saavutettava liikuntatapahtuma –tarkistuslista. Viitattu 28.10.2017. Saatavilla:

http://www.vammaisurheilu.fi/images/tiedostot/Esteettomyys/eske_vau_tapahtumajrjestjn_muistilista_web.pdf

Niilo Mäki Instituutti. Motoriikka. Viitattu 25.9.2017. Saatavilla:

<https://www.nmi.fi/fi/oppimisvaikeudet/motoriikka>

Opetus- ja kulttuuriministeriön tutkimuseettinen neuvottelukunta. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 5.10.2017. Saatavilla:

http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Suomen CP-liitto. 2016. Boccia-opas. Viitattu 26.9.2017. Saatavilla:

http://www.nv.fi/sites/nv.fi/files/uploads/documents/cp-liiton_boccia-opas_2016.pdf

Suomen CP-liitto. Cp-vamma. Viitattu 26.9.2017 Saatavilla: <http://www.cp-liitto.fi/vammaryhmat/cp-vamma>

Suomen CP-liitto. Cp-vamma. Viitattu 29.10.2017 Saatavilla: http://www.cp-liitto.fi/files/2421/CP-opas_netiversio.pdf

Suomen poliisi. Pienarpajaiset. Viitattu 13.10.2017. Saatavilla:

http://www.poliisi.fi/luvat/tavara-arpajaiset/milloin_lupaa_ei_tarvita/pienarpajaiset

Suomen Vammaisurheilu ja –liikunta VAU ry. Boccia. Viitattu 12.10.2017. Saatavilla:
<http://www.vammaisurheilu.fi/liikunta-ja-urheilu/lajit/boccia>

Suomen YK-liitto. 2015. YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista ja sopimuksen valinnainen pöytäkirja. Viitattu 28.10.2017, Saatavilla:
http://www.ykliitto.fi/sites/ykliitto.fi/files/vammaisten_oikeudet_2016_net.pdf

Muut lähteet

Elenia Areenan henkilökunta. 14.10.2017. Keskustelu.

Patriikka, A. 3.10.2017. Liikuntasuunnittelija. Suomen CP-liitto ry. Puhelinkeskustelu. Jyväskylä.

Patriikka, A. 3.11.2017. Liikuntasuunnittelija. Suomen CP-liitto ry. Tapaaminen. Helsinki.

Patriikka, A. 9.11.2017. Liikuntasuunnittelija. Suomen CP-liitto ry. Sähköposti.

Yletyinen, E. 10.11.2017. Kauppakeskuskävelyt ja opiskelijayhteistyö Espoossa. Liikuntasuunnittelija. Espoon kaupunki. Seminaariesitys. Tampere.

Liitteet

Liite 1. Boccian mestaruuskilpailuiden palautekysely

Boccian mestaruuskilpailuiden palautekysely

Hyvä boccian mestaruuskilpailujen osallistuja,

Oheinen kysely on osa Haaga-Helia ammattikorkeakoulun Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelman opinnäytetyötä. Opinnäytetyön tutkimusongelmana on muodostaa tapahtumakonsepti, eli apuväline boccian mestaruuskilpailujen järjestämiseen kohderyhmän kokemusten pohjalta. Tutkimuksen tavoitteena on saada selville kohderyhmän arvostamia asioita sekä mahdollisia kehityskohteita tapahtumassa.

Juuri Teidän vastauksenne on tärkeä, sillä kuulutte tapahtuman kohderyhmään ja vastaamalla kyselyyn voitte vaikuttaa tapahtuman kehittämiseen. Vastaajan henkilösuoja on turvattu, lomakkeet jäävät vain tutkijan käyttöön.

Opinnäytetyö toteutetaan yhdessä Suomen CP-liiton liikuntatoiminnan kanssa. Lisätietoa opinnäytetyöstä saa Haaga-Helian opiskelija Anni Kettuselta, puhelimitse 0408356536 tai sähköpostilla annimaria.kettunen@gmail.com. Valmis opinnäytetyö julkaistaan Theseus –tietokannassa www.theseus.fi loppuvuodesta 2017.

1. Sukupuoli *

- nainen
- mies
- en halua kertoa

2. Ikä *

- 20 tai alle
- 21-29 vuotta
- 30-39 vuotta
- 40-49 vuotta
- 50-59 vuotta
- 60 tai yli 60 vuotta
- en halua kertoa

3. Osallistuitko yksilökilpailuihin? Jos osallistuit, mihin sarjaan? *

- VAU:n luokat 1-2 (vaikeavammaiset)
- VAU:n luokat 3-4 (lievävammaiset)
- kouruluokka
- en osallistunut yksilökilpailuihin

4. Osallistuitko parikilpailuihin? *

- kyllä
- en

5. Kuinka tärkeäksi koet seuraavat asiat boccian mestaruuskilpailuissa? 4=todella tärkeäksi, 3=tärkeäksi, 2=ei kovin tärkeäksi, 1=ei lainkaan tärkeää 0=en osaa sanoa *

	4	3	2	1	0
Aikaisemmat kokemukset tapahtumasta	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailujen sijainti Suomessa	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtumapaikan toimivuus kokonaisuudessaan	☐	☐	☐	☐	☐
Kentän toimivuus	☐	☐	☐	☐	☐
Tuomaroinnin toimivuus	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpaileminen	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman oheistoiminta (kahvio, arpajaiset jne.)	☐	☐	☐	☐	☐
Palkinnot	☐	☐	☐	☐	☐
Fyysinen aktiivisuus kilpailupäivän aikana	☐	☐	☐	☐	☐
Tuttujen näkeminen	☐	☐	☐	☐	☐
Uusiin ihmisiin tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteinen illanvietto	☐	☐	☐	☐	☐
Esteettömyyden huomioiminen	☐	☐	☐	☐	☐

6. Joku muu, mikä?

7. Haluatko tarkentaa yllä annettuja vastauksia?

8. Kuinka usein toivot boccian mestaruuskilpailut järjestettävän? *

9. Mikä kuukausi olisi mielestäsi paras tapahtuman järjestämiselle? (Voit halutessasi valita useamman kuukauden) *

- tammikuu
- helmikuu
- maaliskuu
- huhtikuu
- toukokuu
- kesäkuu
- heinäkuu
- elokuu
- syyskuu
- lokakuu
- marraskuu
- joulukuu
- en osaa sanoa

10. Mitä mieltä olet kyseisten järjestelyiden toimivuudesta tämänkertaisessa tapahtumassa?
(4=erittäin hyvä, 3=hyvä, 2=kohtalainen, 1=huono, 0=en osaa sanoa) *

	4	3	2	1	0
Kilpailujen ennakkoinformaatio	☐	☐	☐	☐	☐
Saapuminen tapahtumaan	☐	☐	☐	☐	☐
Ensivaikutelma	☐	☐	☐	☐	☐
Yksilökilpailut	☐	☐	☐	☐	☐
Parikilpailut	☐	☐	☐	☐	☐
Tuomarointi	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelman laatu	☐	☐	☐	☐	☐
Ohjelman määrä	☐	☐	☐	☐	☐
Kilpailujen ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐
Tulospalvelu	☐	☐	☐	☐	☐
Tapahtuman lopetus	☐	☐	☐	☐	☐

11. Haluatko tarkentaa yllä annettuja vastauksia?

12. Minkälaisia odotuksia sinulla oli tapahtumasta?

13. Kokonaisarvosana tapahtumalle asteikolla 0-4? *

- 4=erittäin hyvä
 3=hyvä
 2=kohtalainen
 1=huono
 0=en osaa sanoa

14. Tuleeko mieleesi ehdotuksia, joiden avulla tapahtumaa voisi kehittää?

15. Suositteisitko tapahtumaa muille? *

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

16. Osallistuisitko tapahtumaan uudelleen? *

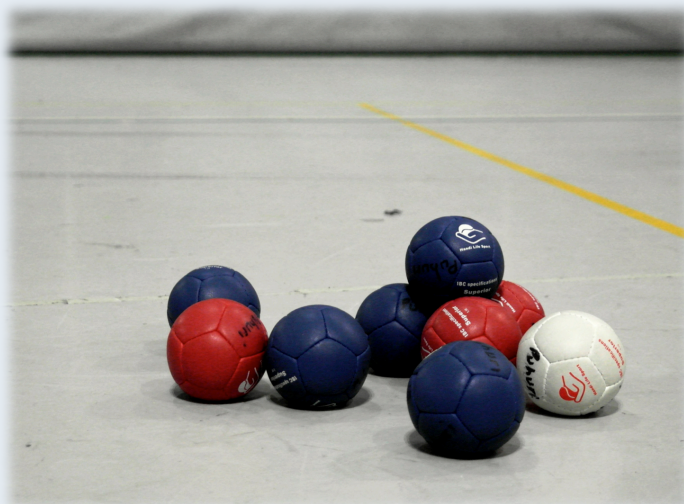
- kyllä
- en
- en osaa sanoa

17. Avoin palaute boccian mestaruuskilpailuista

Boccian mestaruuskilpailut

Tapahtumakonsepti

Anni Kettunen

Sisällys

1 Tavoite ja viesti	1
2 Vastuuhenkilöt	1
3 Kohderyhmä	2
4 Lähtökohdat	3
5 Tapahtumaprosessi	3
5.1 Suunnitteluvaiheen muistilista	3
5.2 Toteutusvaiheen muistilista	3
6 Sisältö ja ohjelma	4

Oppaan sisältö: Anni Kettunen

Kuva: Anu Patriikka

Boccian mestaruuskilpailut

Tapahtumakonsepti

Tämä tapahtumakonsepti on kehitetty opinnäytetyönä Suomen CP-liiton boccian mestaruuskilpailuille. Konseptin luomisessa on hyödynnetty kohderyhmän kokemuksia ja heiltä saatua palautetta vuoden 2017 tapahtumasta. Tapahtumakonseptin avulla kilpailujen toteuttaminen vuosittain on helppoa, sillä siinä on kuvattu suunnittelu-, toteutus-, ja jälkimarkkinointivaiheet.

1 Tavoite ja viesti

Tapahtuman tavoitteena on järjestää Suomen CP-liiton kohderyhmälle mielekäs tapahtuma, jossa kilpaillaan vuosittaisesta boccian mestaruudesta CP-liiton liikuntatoiminnan pelisääntöjä ja Reilun Pelin – tavoitteita noudattaen. Kilpailemisen lisäksi tavoitteena on kohderyhmän tuominen yhteen tapahtumaan, jossa he voivat viettää aikaa yhdessä myös kilpailujen lomassa, esimerkiksi iltaohjelman aikana.

Lisäksi tavoitteena on huomioida esteettömyys mahdollisimman hyvin sekä kiinnittää suunnitteluvaiheessa huomiota kilpailujen olosuhteisiin, kuten kentän ja tapahtumapaikan toimivuuteen. Tapahtumissa yhdistyksille annetaan mahdollisuus varainhankintaan arpajaisen muodossa.

2 Vastuuhenkilöt

Tapahtuman järjestävänä organisaationa toimii Suomen CP-liitto. Tapahtuman projektipäällikkönä on liikuntasuunnittelija. Projektiryhmä voi koostua liikuntasuunnittelijasta, paikallisen yhdistyksen puheenjohtajasta, muista yhdistykseen kuuluvista henkilöistä sekä mahdollisten yhteistyökumppaneiden edustajista.

Vapaaehtoisia tapahtumaan yritetään ensisijaisesti saada oppilaitoksista korostamalla kilpailuja erinomaisena oppimisympäristönä cp-vammaisuudesta. Oppilaitoksiin on otettava yhteyttä heti, kun kilpailujen aikataulu on tiedossa, jotta opettajilla on aikaa reagoida ja muodostaa projektiryhmä opiskelijoista. Jos ajankohta ei ole sopiva oppilaitoksille, voidaan yhteyttä ottaa heidän toivomanaan ajankohtana. Vapaaehtoiset tulee kouluttaa tuomarointia varten mahdollisuuksien mukaan mielellään reilusti ennen tapahtumaa, jotta heillä on aikaa harjoitella tuomarointia projektiryhmän kesken.

Vapaaehtoisia voidaan etsiä myös CP-lehden, nettisivujen, Facebook-ilmoitusten ja puskaradion avulla.

3 Kohderyhmä

Suomen CP-liiton mestaruuskilpailuiden kohderyhmänä ovat cp-, mmc- ja hydrokefaliavamaiset. Kohderyhmä arvostaa kilpailuissa pelaamisen lisäksi esteettömyyttä, tuttujen näkemistä ja yhteistä illanviettoa sekä kentän ja tuomaroinnin toimivuutta. Ilmoittautuminen kilpailuihin tapahtuu Suomen CP-liiton nettisivujen ilmoittautumislomakkeen kautta tai sähköpostitse. Kutsu kilpailuihin lähetetään liikuntavastaaville ja yhdistysten puheenjohtajille hyvissä ajoin ennen kilpailuja.

4 Lähtökohdat

Tapahtumapaikkaa valitessa tulee huomioida tapahtuman esteettömyys, eli ainakin seuraavat tekijät:

- Tasoerot on ratkaistu niin, että ne sopivat myös apuvälineillä liikkuville (hissi tai liuska), kulkuväylät ovat tasaisia, kovapintaisia ja luistamattomia
- Valaistus on hyvä ja tasainen, myös tummuuskontrastit on huomioitu
- Opasteet ovat selkeitä, helppolukuisia ja niitä on riittävästi
- Lähellä tapahtumapaikkaa on pysäköintipakkoja, esteetön pysäköintipaikka on vähintään 3600mm leveä.
- Sisäänkäynti on katettu ja oven avaamisen on oltava helppoa
- Avustajat huomioidaan esim. omalla tilalla.

Tilan tulee olla riittävän suuri, jotta siihen mahtuu kahdeksan pelikenttää niin, että kenttien välille jää 2 metriä tilaa molemmille sivuille. Tilassa täytyy olla riittävästi istumapaikkoja, eli katsomo tai siirreltäviä tuoleja katsojille sekä siirreltäviä tuoleja kilpailijoille kenttien läheisyyteen. Lisäksi tapahtumapaikalla olisi hyvä olla kahvio välipalatarjoilua tai lounastarjoilua varten. Iltaohjelmaa varten tulisi varata tila, jossa kohderyhmä mahtuu vaivatta liikkumaan apuvälineistä huolimatta.

Tapahtuma järjestetään vuosittain syys-lokakuussa ja sen kesto on kaksi päivää: lauantai yksilökilpailuille ja sunnuntai parikilpailuille. Tapahtuman budjetti muodostetaan yhdessä liikuntatoiminnan vuosibudjetin kanssa.

5 Tapahtumaprosessi

Tapahtuman suunnitteluvaihe kattaa 75 % tapahtumaprosessista.

5.1 Suunnitteluvaiheen muistilista:

- Projektin käynnistys
- Resurssien selvitys (käytettävissä oleva henkilökunta CP-liiton puolelta, yhteistyöyhdistys, yhteistyökumppanit oppilaitoksista tai vapaaehtoisten rekrytointi esimerkiksi alueen cp-yhdistystä hyödyntäen)
- Vaihtoehtojen kartoitus: tapahtumapaikan selvitys, vierailu ja esteettömyyskartoitus kohderyhmään kuuluvan henkilön kanssa, hotellien kilpailutus sekä vierailu tarvittaessa, yhteiskuljetuksien kilpailutus, iltaohjelman tapahtumapaikka ja illallisen sekä mahdollisen ohjelman, stand up-koomikko, paikallinen nuorisobändi ym. tarjouspyyntö
- Tapahtuman ideointi ja aikataulun muodostaminen, mm. kartan piirtäminen tapahtuma-alueesta ja kentistä
- Päätöksien teko ja varmistaminen
- Turvallisuusasioiden läpikäyminen:
 - Riskianalyysi
 - Lupa tapahtumapaikan käyttöön omistajalta tai tilan haltijalta
 - Ilmoitus yleisötilaisuuden järjestämisestä 5 vrk ennen tapahtumaa (tarvittaessa)
 - Pelastussuunnitelman teko (tarvittaessa) 14 vrk ennen tapahtumaa
 - Ensihoidon välineiden kartoitus
- Ilmoittautumisjärjestelmän päättäminen ja ilmoittautumisten vastaanotto
- Nettisivujen päivitys ja Facebook – tapahtuman luominen, markkinointi CP-lehdessä

5.2 Toteutusvaiheen muistilista:

- Tapahtumaa edeltävänä iltana toteutetaan rakennusvaihe (kesto noin 3 tuntia, vapaaehtoisia mukana hyvä olla 5-8).
- Rakennusvaiheessa kentät merkataan, pallot tarkistetaan ja alue merkataan kylteillä (sisäänkäynti, esteetön wc, pukuhuoneet, katsomo, kisakanslia, tulospalvelu, kenttänumerot ym.) Lisäksi tekniikan toimivuus varmistetaan (äänentoisto, tulospalvelu)
- Kuljetuksia varten nimetty yhteyshenkilö pitää huolen kyytien toimivuudesta pelipaikalle ja sieltä pois. Itse tapahtumassa jaetaan tärkeät materiaalit, kuten pelikaaviot.
- Purkuvaiheessa kenttien teipit poistetaan ja kyltit kerätään, lisäksi otetaan talteen löytötavarat sekä pidetään huolta, että tila jää siistiin kuntoon.

Jälkimarkkinointivaiheessa tapahtumasta kerätään palautetta esimerkiksi sähköisen kyselylomakkeen avulla. Tapahtuman kuvat, kilpailujen tulokset ym. jaetaan osallistujille esimerkiksi nettisivujen tai Facebookin kautta. Osallistujia ja sidosryhmiä muistetaan kiittää uudelleen. Tapahtumasta luodaan yhteenveto.

6 Sisältö ja ohjelma

Tapahtuma koostuu yksilö- ja parikilpailuista. Molemmat kilpailut järjestetään omina päivinään. Tapahtuman teemassa tuodaan esiin Liikuntatoiminnan pelisääntöjä sekä Reilun Pelin – tavoitteita. Juhlavuosina kilpailut voidaan toteuttaa vuositeemalla. Tapahtumapaikkaa voidaan koristella Suomen CP-liiton materiaalien (liput, ilmapallot ym.) avulla.

Kilpailujen lisäksi tapahtumassa on oheistoimintana paikallisen cp-yhdistyksen järjestämät arpajaiset ym. muuta ohjelmaa sekä kahvio- ja lounasmahdollisuus. (Hallin oma kahvio, yhdistyksen järjestämä kahvio tai etukäteen tilattu pitopalvelu).

Avaukseen kiinnitetään huomiota, jotta osallistujat saavat tapahtumasta hyvän ensivaikutelman. Esimerkiksi toiminnanjohtaja ja/tai liikuntasuunnittelija voi avata tapahtuman ja pitää puheen. Tapahtumaan voidaan yrittää saada myös suojelija, kuten tapahtumapaikkakunnalta kotoisin oleva poliitikko tai kaupungin liikuntatoimen johtaja. Lopetuksessa kiitetään osallistujia sekä muita sidosryhmiä, kuten yhteistyökumppaneita.

Iltaohjelma voi koostua illallisesta, jonka jälkeen paikalla esiintyjänä voi olla paikallinen nuorisobändi, stand-up-koomikko tai esimerkiksi taikuri.